

Evaluace čerpání prostředků z ROP Severovýchod v ORP Králíky

Bc. Zuzana Bártová

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana Bártová**
Osobní číslo: **M120268**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Evaluace čerpání prostředků z ROP Severovýchod v ORP Králíky**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte cíle a metody práce.
- Charakterizuje kohezní politiku EU.
- Zpracujte legislativní rámec tématu.

II. Praktická část

- Provedte socioekonomickou analýzu území ORP Králíky.
- Analyzujte realizované projekty v programovacím období 2007–2013 z prostředků ROP Severovýchod na vybraném území.
- Navrhněte katalog projektů v ORP Králíky pro realizaci v programovacím období 2014–2020, včetně finančního rámce projektů.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BAUN, Michael, J. a Dan MAREK. EU cohesion policy after enlargement. 1. vyd. New York: Palgrave Macmillan, 2008, 295 s. ISBN 02-305-2472-9.
HAGUE, Paul a Peter JACKSON. Market research: a guide to planning, methodology and evaluation. 1. vyd. London: Kogan Page, 1996, 224 s. ISBN 07-494-1785-4.
HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. Kohezní politika v širších souvislostech. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Vedoucí diplomové práce: doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 17. února 2014
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2014

Ve Zlíně dne 17. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 29.4.2014

Balíková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce na téma Evaluace čerpání prostředků z ROP Severovýchod v ORP Králíky je zaměřena na hodnocení realizovaných projektů v daném území. Teoretická část popisuje hlavní cíle a metody práce, představuje kohezní politiku EU a vymezuje základní legislativní rámec. Praktická část je věnována zpracování socioekonomické analýzy, dotazníkového šetření, rozhovorů se starosty, na jejichž základě je zpracována SWOT analýza. Hlavní část práce tvoří analýza a hodnocení již realizovaných projektů a vypracování katalogu projektů na příští programovací období.

Klíčová slova: evaluace, regionální operační program, kohezní politika, socioekonomická analýza, dotazníkové šetření, SWOT analýza, projekt

ABSTRACT

This diploma thesis entitled The Evaluation of using the ROP Severovýchod (Regional Operational Programme of the North-east) resources in the municipality of Králíky is concerned with evaluation of the projects realized in the region. The main objectives and methodology of the thesis, an introduction to the cohesion politics of the EU and a definition of the basic scope of legislation are all dealt with in the theoretical part of the thesis. The research part is concerned with the SWOT analysis which is based on a socioeconomic analysis, a questionnaire survey and interviews with the mayors. The main part of the thesis deals with the analysis of the evaluation of the implemented projects. Additionally, a catalogue of the projects for the following programming period was designed and is also included in this part of the paper.

Keywords: evaluation, Regional Operational Programme of the North-east, cohesion politics, socioeconomic analysis, questionnaire survey, SWOT analysis, project

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu své diplomové práce panu doc. RNDr. Oldřichu Hájkovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, věcné připomínky a podněty.

Děkuji také starostce města Králík paní Janě Ponocné za poskytnutí informací, materiálů včetně rad a podnětů, které mi pomohly diplomovou práci zpracovat.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
1 TEORETICKÁ ČÁST	13
1 CÍLE A METODY DIPLOMOVÉ PRÁCE	14
1.1 CÍLE PRÁCE	14
1.2 POUŽITÉ METODY V PRÁCI.....	15
1.2.1 Studium dokumentů	15
1.2.2 Osobní rozhovor.....	16
1.2.3 Dotazník	16
2 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	18
2.1 PRINCIPY KOHEZNÍ POLITIKY	18
2.1.1 Programování	18
2.1.2 Koncentrace.....	18
2.1.3 Partnerství	19
2.1.4 Adicionalita	19
2.1.5 Monitorování a vyhodnocování.....	19
2.2 CÍLE KOHEZNÍ POLITIKY V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013	19
2.2.1 Konvergence.....	20
2.2.2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	20
2.2.3 Evropská územní spolupráce.....	20
2.3 FONDY EVROPSKÉ UNIE.....	21
2.3.1 Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF.....	21
2.3.2 Evropský sociální fond – ESF.....	21
2.3.3 Kohezní fond – CF.....	22
3 STRUKTURA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V ČESKÉ REPUBLICE ZA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013	23
3.1 ZÁKLADNÍ POJMY	23
3.1.1 Obec	23
3.1.2 Obec s rozšířenou působností.....	23
3.1.3 NUTS	23
3.1.4 Euroregion.....	24
3.2 PROGRAMOVÉ DOKUMENTY	24
3.2.1 Národní rozvojový plán 2007-2013	24
3.2.2 Národní strategický referenční rámec.....	25
3.2.3 Strategie regionálního rozvoje České republiky.....	28
3.3 OPERAČNÍ PROGRAMY V ČR 2007-2013	29
3.3.1 Tematické operační programy.....	29
3.3.2 Regionální operační programy	30
3.3.3 Operační programy Praha.....	31
3.3.4 Evropská územní spolupráce.....	32
3.4 REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II SEVEROVÝCHOD	33
4 LEGISLATIVNÍ RÁMEC	35

4.1	ZÁKON Č. 248/2000 SB., O PODPOŘE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE.....	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	37
5	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ ORP KRÁLÍKY	38
5.1	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA	38
5.2	PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	39
5.3	HISTORIE	40
5.4	OBYVATELSTVO	41
5.5	CESTOVNÍ RUCH, KULTURA A SPORT	44
5.6	INFRASTRUKTURA	46
5.7	EKONOMIKA, TRH PRÁCE A PODNIKÁNÍ.....	48
5.7.1	Míra nezaměstnanosti.....	48
5.7.2	Ekonomické subjekty	48
6	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	52
7	VYHODNOCENÍ ROZHOVORŮ SE STAROSTY	57
8	SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU KRÁLICKO.....	60
9	ANALÝZA REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013 SPOLUFINANCOVANÝCH Z PROSTŘEDKŮ REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU SEVEROVÝCHOD	62
9.1	PŘEHLED REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ	62
9.2	PROJEKTY PODLE MÍSTA REALIZACE	64
9.3	ZAŘAZENÍ REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ DO PRIORITYNÍCH OS ROP SEVEROVÝCHOD.....	65
9.4	PROJEKTY PODLE TERMÍNU UKONČENÍ	66
9.5	PROJEKTY PODLE TYPU ŽADATELE.....	67
9.6	FINANČNÍ RÁMEC REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ	68
10	ROZBOR JEDNOTLIVÝCH REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ.....	70

10.1	MODERNIZACE SILNICE II/312 KRÁLÍKY - KŘÍŽOVATKA ČERVENÝ POTOK, I. ETAPA.....	70
10.2	SMUTEČNÍ SÍŇ V ČERVENÉ VODĚ	71
10.3	VÍCEÚČELOVÉ SPORTOVIŠTĚ - ČERVENÁ VODA.....	71
10.4	CENTRUM TURISTICKÉHO RUCHU DOLNÍ MORAVA.....	72
10.5	DOLNÍ MORAVA - LOKALITA POD HORSKOU SLUŽBOU.....	73
10.6	DOLNÍ MORAVA - VYBAVENOST CESTOVNÍHO RUCHU.....	74
10.7	LYŽAŘSKÝ AREÁL ČERVENÁ VODA - BUKOVÁ HORA	75
10.8	MODERNIZACE A ROZŠÍŘENÍ PROSTOR - PENZION SPORT.....	75
10.9	OBJEKT INFORMAČNÍHO A SOCIÁLNÍHO ZÁZEMÍ LYŽAŘSKÉ BĚŽECKÉ OBLAST BUKOVÁ HORA - SUCHÝ VRCH	76
10.10	OBNOVA TURISTICKÉ CHATY NA SUCHÉM VRCHU	77
10.11	VOJENSKÉ MUZEUM KRÁLÍKY	77
10.12	ZVÝŠENÍ TURISTICKÉ ATRAKTIVITY KRÁLICKÉ PEVNOSTNÍ OBLASTI - REVITALIZACE TVRZE HŮRKA.....	78
10.13	TURISTICKÁ OBLAST KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK - PROFESIONÁLNÍ PARTNER V CESTOVNÍM RUCHU.....	79
10.14	MARKETINGOVÁ KAMPAŇ TURISTICKÉ OBLASTI KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK.....	80
11	PLNĚNÍ ZVOLENÝCH INDIKÁTORŮ PROJEKTŮ	81
11.1	SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ PROJEKTŮ	83
12	NÁVRH KATALOG PROJEKTŮ NA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2014-2020.....	84
12.1	PROJEKT Č. 1 - DOLNÍ MORAVA - KANALIZACE A ČOV.....	85
12.2	PROJEKT Č. 2 - LÉKAŘSKÝ DŮM V KRÁLÍKÁCH.....	87
12.3	PROJEKT Č. 3 - DOSTAVBA TĚLOCVIČNY U ZŠ NA ULICI MORAVSKÁ V KRÁLÍKÁCH.....	90
12.4	PROJEKT Č. 4 - REKONSTRUKCE MÍSTNÍ KOMUNIKACE V OBCI MLADKOV.....	92
12.5	DOPADY PROJEKTŮ.....	94
	ZÁVĚR	96
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	98
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	103
	SEZNAM OBRÁZKŮ	104
	SEZNAM TABULEK.....	105
	SEZNAM GRAFŮ	106
	SEZNAM PŘÍLOH.....	107

ÚVOD

Diplomovou práci na téma Evaluace prostředků z ROP Severovýchod v ORP Králíky jsem si vybrala z důvodu, že problematika kohezní politiky potažmo regionální politiky je mi blízká. Území ORP Králíky jsem si zvolila pro svou především přírodní a historickou atraktivnost, ale také proto, že je na seznamu státem podporovaných regionů. Jedná se o region s nadprůměrnou nezaměstnaností, navíc je regionem příhraničním. K tomuto faktu se váží další problémy regionu jako například jeho špatná dostupnost. Účelem dotací z fondů EU je právě odstraňování disparit mezi regiony, proto tyto dotace představují jedinečnou příležitost k odstranění nebo k eliminaci problémů, se kterými se tento mikroregion potýká.

Čerpání finančních prostředků není jednoduchý proces. Řada obcí se potýká s problémem efektivního čerpání prostředků, neboť pro toto čerpání nejsou připravené a nemají dostatek zkušeností. Mým záměrem a hlavním cílem diplomové práce je zjistit, zda prostředky z Regionálního operačního programu Severovýchod, které šly do ORP Králíky, byly využity efektivně. Budu zkoumat, zda za programovací období 2007-2013 došlo k rozvoji této oblasti a zda prostředky byly vynaloženy například pouze na jednu problémovou oblast nebo zda byly využity pro řešení vícera problémů daného mikroregionu.

Při vypracovávání této práce chci spolupracovat především s místními starosty. Je důležité znát jejich názor na rozvoj této oblasti, jak již v minulosti, tak do budoucna. Při evaluaci realizovaných projektů chci zjistit jejich osobní názor na problematiku čerpání prostředků z fondů EU. Dále bych se chtěla zaměřit v rámci dotazníkového šetření i na občany a zjistit, jak vnímají realizované projekty, zda pocítují jejich přínos. Obou skupin se plánuji zeptat na nedostatky mikroregionu a na základě těchto zjištění navrhu další projekty pro rozvoj oblasti.

Obsah mé práce v teoretické části bude vymezení cílů a metod diplomové práce. Dále podniknu exkurz do kohezní politiky EU, představím její principy, cíle a fondy EU. Je nezbytné přiblížit problematiku operačních programů přímo pro Českou republiku, zaměřím se na programovací období 2007-2013, neboť hlavní cíl mé práce spočívá v evaluaci prostředků právě za toto období. Představím programové dokumenty, jednotlivé operační programy a blíže se zaměřím na zkoumaný Regionální operační program NUTS II. Severovýchod. V závěru teoretické části krátce promítnu legislativu týkající se této problematiky.

Praktická část mé diplomové práce bude zaměřena přímo na oblast ORP Králíky a jednotlivé realizované projekty. Pro seznámení se s regionem a zjištění jeho současného stavu provedu socioekonomickou analýzu. Provedu také dotazníkové šetření a rozhovory se starosty, které bude složité jednak jako podklad pro zpracování SWOT analýzy mikroregionu Králícka, tak také pro vyhodnocení dopadů projektů, kdy je důležitý zjistit jejich názor. Dalším krokem je sestavení SWOT analýzy na základě socioekonomické analýzy, dotazníkového šetření a rozhovorů se starosty, která bude tvořit východisko pro hodnocení dopadů projektů a bude podkladem pro budoucí katalog projektů. Hlavním cílem práce je analýza realizovaných projektů a rozbor jednotlivých projektů. V této kapitole představím všechny realizované projekty za programovací období 2007-2013, budu sledovat jejich přínos pro území a jejich dopad. Na základě této evaluace zjistím, které problémové oblasti nebyly doposud řešeny, a navrhnou katalog projektů, který přispěje k rovnoměrnému rozvoji daného území.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY DIPLOMOVÉ PRÁCE

1.1 Cíle práce

Hlavním cílem práce je zpracovat evaluaci čerpání finančních prostředků z Regionálního operačního programu Severovýchod. Konkrétně budu zpracovávat projekty realizované na území ORP Králíky v programovacím období 2007-2013. Projekty budu hodnotit a porovnávat navzájem mezi sebou, ale budu je hodnotit také individuálně. Zaměřím se na to, jak jednotlivý projekt zapadá do koncepcí a zda dané území rozvíjí. Primárním účelem dotací z EU je odstraňovat disparity mezi územími a přispívat k rovnoměrnému regionálnímu rozvoji.

Abych naplnila hlavní cíl práce, budu se v teoretické části práce zabírat metodami výzkumu, které pak využiji v praktické části. Seznámím se detailně s kohezní politikou EU, představím její principy a cíle. Zaměřím se na programovací období 2007-2013, neboť právě v tomto programovacím období byly realizovány projekty, které projdou následnou evaluací. Rozeberu jednotlivé fondy EU a představím strukturu operačních programů. Bude také potřeba se alespoň rámcově podívat na legislativu, která se vztahuje k čerpání finančních prostředků z těchto fondů.

Proto, abych mohla projekty v praktické části vyhodnotit, bude potřeba zpracovat socioekonomickou analýzu území a v ní se soustředit na největší nedostatky území. Na socioekonomickou analýzu pak naváže SWOT analýza, která bude definovat silné a slabé stránky území, ale také jeho příležitosti a hrozby. Předtím, než však tuto SWOT analýzu zpracuji, je třeba znát názor místních občanů. Vytvořím proto dotazníkové šetření, kterým zjistím názory občanů na rozvoj území a také jejich preference do budoucna. Podstatným zdrojem informací budou také rozhovory se starosty. Pomocí nich plánuji zjistit, jak jsou spokojeni s čerpáním finančních prostředků z Evropské Unie, především z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod. Dále mě budou zajímat informace, jako například jaké projekty budou v budoucnosti realizovat či jaké nedostatky spatřují ve svém mikroregionu. Po těchto informacích již budu schopná zpracovat kvalitní SWOT analýzu.

Samotná evaluace finančních prostředků bude představovat zhodnocení projektů. Provedu souhrnnou analýzu realizovaných projektů a také rozbor jednotlivých projektů, především, jaký mají dopad na rozvoj území. Poté si zvolím jednotlivé indikátory, a budu sledovat, jak

jednotlivé projekty tyto indikátory naplňují. Po této evaluaci zjistím oblasti, které doposud nebyly řešeny, a na tato slepá místa navrhu projekty, které by se mohly realizovat v programovacím období 2014-2020 a které povedou k rovnoměrnému rozvoji zvoleného území.

1.2 Použité metody v práci

Každá odborná práce má řadu použitých metod. Kvalita práce nezávisí na množství metod, které autor použije, ale na kvalitě zpracování dat, které takto získal. Primárně v práci využiji data s nejvyšší vypovídací hodnotou, data s nižší vypovídací hodnotou budou sloužit k dokreslení a k doplnění základních dat. Také využiji obou druhů informací, tedy jak kvantitativní informace, které jsou přesně měřitelné, tak i kvalitativní informace, tedy takové, které se obtížněji měří a mají spíše subjektivní charakter. Podle zdrojů dat se informace dělí na primární a sekundární. Primární data, tedy taková, která jsou selektována přímo prostřednictvím mého výzkumu, získám pomocí metod jako je dotazník nebo rozhovor. Sekundární data, tedy data již zpracovaná, využiji pomocí studia dokumentů a odborné literatury a tyto data budou převažovat. (Kozel, Mynářová, Svobodová, 2011, s. 52)

V teoretické části diplomové práce informace získám studiem dokumentů a rešerší odborné literatury. K tomuto účelu použiji jak knižní zdroje, tak i internetové zdroje. V praktické části využiji metody analýzy, studia dokumentů, dotazníku a rozhovoru. Nejčastěji využívaná sekundární data budou hlavně statistiky Českého statistického úřadu

1.2.1 Studium dokumentů

Studium dokumentů je metoda, která převezme sekundární data, které následně budou zpracovány. Je jí zapotřebí při analýze úředních dokumentů (matriky, úřední korespondence, vyhlášky, zákony, statistické výkazy), veřejných neboli masmediálních dokumentů (knihy, noviny, internetové zdroje) či osobních dokumentů. Důležitým předpokladem při správném využití této metody je schopnost dokumentu porozumět a správně jej interpretovat. Nejčastější studium v mé práci bude studium zákonů, statistických dat a obecní dokumentace. (Reichel, J., 2009, s. 124-131)

1.2.2 Osobní rozhovor

Rozhovor je ucelenou soustavou ústního jednání, které probíhá mezi tazatelem a dotazovaným. Existuje mnoho informací, jako jsou například znalosti a zkušenosti konkrétního člověka, které nelze získat jinou cestou než rozhovorem. Výhody rozhovoru před ostatními metodami výzkumu jsou především lepší porozumění, přímý kontakt s respondentem, přesnost a hloubka, kdy tazatel se může na cokoli znovu zeptat, může nahlédnout do dokumentace apod. Mezi nevýhody bych zařadila časovou náročnost a organizaci plánování rozhovoru, často i ekonomické náklady například při dojížděcí za respondentem. (Čihovský, 2006, s. 15) (Hauge, 1996, s. 133-135)

Při zahájení rozhovoru je důležité respondenta seznámit s důvodem, proč byl zrovna on k rozhovoru vybrán a namotivovat jej ke spolupráci. V průběhu rozhovoru by měl tazatel správně formulovat otázky k získání kvalitních odpovědí, měl by používat srozumitelný jazyk, vyvarovat se subjektivnímu zatahování a ovlivňování odpovědí. Závěrem rozhovoru je důležité poskytnout respondentovi zpětnou vazbu a vyvolat v něm pocit, že jeho poskytnuté informace jsou důležité a přínosné. (Kozel, Mynářová, Svobodová, 2011, s. 190-191)

1.2.3 Dotazník

Dobře vypracovaný dotazník slouží k zjištění názorů a faktů, které nevyplnou z ostatních metod. Tato často využívaná metoda výzkumu dovoluje oslovit větší počet respondentů v krátkém čase. Mezi největší výhody dotazníku bych řadila časovou nenáročnost, nízké náklady a anonymitu respondentů. Jak tištěný, tak i elektronický dotazník dovoluje respondentovi dotazník vyplnit kdykoliv se mu to hodí, může si svou odpověď dostatečně rozmyslet a jeho informace budou mít velkou vypovídací hodnotu. Anonymita dotazníků však často respondenta svádí k tomu, že dotazník nevyplní pravdivě. (Čihovský, 2006, s. 14)

Podle Hague (1996) má dotazník následující čtyři výhody. První je získání přesných informací od většího počtu lidí, druhá je, že splňuje vždy stejnou strukturu, takže respondenti vždy dostanou stejné otázky na rozdíl třeba od rozhovoru, kdy otázka nemusí být položena vždy přesně nebo může vyjít z jiného kontextu. Třetí výhodou dotazníku je, že dotazníky jsou vybrány zpět a nesou vždy přesné odpovědi od respondentů. Poslední jmenovanou výhodou je, že dotazník dovoluje jednoduché zpracování dat od více respondentů.

„Dříve než začne být dotazník formulován, je nezbytné znát účel a cíle výzkumu, vypracovat seznam informací, které musí být zjištěny a mít koncept plánu analýzy.“ (Zbořil, 2003, s. 51) Důležitým předpokladem pro kvalitní výzkum jsou správně formulované otázky. Základní pravidla pro formulaci otázek jsou následující: jednoduchý jazyk, známý slovník, absence dlouhých otázek, specifické dotazy, vyloučení vágních nebo víceznačných slov, dvojitých otázek či odhadů. Formulace otázek by měla dovolovat jednoduché odpovědi jako například odpověď ano nebo ne či odpověď vybráním z variant. Struktura dotazníku musí tvořit logický celek při zachování jednoduchosti a srozumitelnosti. Důležitá je také atraktivita dotazníku pro respondenta. (Zbořil, 2003, s. 59-62)

2 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Kohezní politika EU neboli regionální politika EU či politika hospodářské a sociální soudržnosti EU patří mezi nejvýznamnější aktivity Evropské unie. Po společné zemědělské politice představuje kohezní politika druhou nejvyšší výdajovou kategorii z rozpočtu EU, kdy podíl činí okolo 35%. Hlavní cíl regionální politiky představuje zvýšení ekonomické a sociální soudržnosti unie jako celku a tedy tím i snížení disparit mezi jednotlivými regiony. Naplnění tohoto cíle vede následně ke zvýšení konkurenceschopnosti a zlepšení ekonomického vývoje regionů. (Marek, Kantor, 2009, str. 18)

2.1 Principy kohezní politiky

V programovacím období 2007-2014 je regionální politika založena na pěti hlavních principech: programování, koncentrace, partnerství, adicionality, monitorování a vyhodnocování. Mimo těchto pět principů se kohezní politika řídí i mnoha doplňkovými principy jako jsou princip subsidiarity, koordinace, solidarity apod.

2.1.1 Programování

Princip programování má sloužit k přechodu z projektově orientovaného na programově založený přístup kohezní politiky. Obsahuje v sobě dimenzi reprezentovanou tvorbou programových dokumentů a také časovou dimenzi reprezentovanou víceletým programovým obdobím. (Hájek, Novosák, 2010, str. 73-74)

V současné době se princip programování odráží v existenci sedmiletých multisektorálních plánů regionálního rozvoje, podle kterých jsou alokovány strukturální fondy. Odrazem tohoto principu by mělo být komplexní řešení regionálních problémů, to znamená, že finanční prostředky nejsou bezkonceptně přidělovány jednotlivým projektům, ale naopak projekt musí zapadat do strategie. (Marek, Kantor, 2009, str. 27)

2.1.2 Koncentrace

Princip koncentrace usiluje o to, aby vynaložené prostředky šly do oblastí s největšími strukturálními problémy a aby docházelo ke stimulaci rozvoje těchto regionů a tím také ke snížení regionálních disparit. Tyto oblasti jsou vybírány na základě prioritních cílů,

kteře byly stanoveny Evropskou komisí a jednotlivými členskými státy. (Marek, Kantor, 2009, str. 27)

2.1.3 Partnerství

Je založeno na aktivní účasti všech orgánů, jak na úrovni Evropské unie, tak na úrovni národní a místní. Jedná se především o úzkou spolupráci mezi Evropskou komisí a každým členským státem. Na úrovni vnitrostátní se bavíme o spolupráci orgánů veřejné moci na různých úrovních, ale také o spolupráci se subjekty zastupující občanskou společnost, nevládní organizace, partneři v oblasti životního prostředí. Princip partnerství se uplatňuje především ve vztahu k operačním programům, kdy jednotliví aktéři spolupracují na jejich přípravě a provádění, ale i na monitorování a vyhodnocování. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 51-52)

2.1.4 Adicionalita

Princip adicionality spočívá v doplnění finančních zdrojů, které plynou z prostředků Evropské unie, zdroji národními či soukromými. Zdroje, které plynou z EU, nejsou stoprocentní, nenahrazují tedy výdaje členského státu, pouze je doplňují. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 51-52)

2.1.5 Monitorování a vyhodnocování

Podstatou tohoto principu je snaha o co nejvyšší možnou míru efektivity při vynakládání finančních prostředků plynoucích z Evropské unie, ale i národních zdrojů. Tato efektivnost je průběžně sledována a vyhodnocována, buď předběžným, průběžným nebo následným hodnocením. (Marek, Kantor, 2009, str. 28)

2.2 Cíle kohezní politiky v programovacím období 2007-2013

V roce 2004 přistoupilo do EU deset nových států. Jednalo se o největší rozšíření v historii Evropské unie. Počet obyvatel se oproti bývalým patnácti států zvýšil o 20%, ale průměrný příjem na osobu v EU se snížil o 10%. Proto Evropská komise přijala návrh na reformu politiky soudržnosti na období 2007-2013 a také schválila rozpočet, kdy jeho základním výdajem je právě politika hospodářské a sociální soudržnosti. „*For this period the Czech Republic has been allocated €26,82 billion in cohesion spending, the third highest allot-*

ment among the member states and the highest in per capita terms.“ (Baun, Marek, 2008, str. 177)

Pro toto období byly vytyčeny tři cíle regionální politiky, které reflektují potřebu tematického a zeměpisného soustředění zdrojů. (Marek, Kantor, 2009, str. 23-24)

2.2.1 Konvergence

Na tento cíl je zaměřen na urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů a je na něj vyhrazeno nejvíce prostředků unijní regionální politiky. Primární snahou tohoto cíle je podpora růstu a tvorby pracovních míst, zkvalitnění lidského kapitálu, rozvoj inovací, rozvoj znalostní společnosti, růst kvality životního prostředí a lepší výkonnost institucionální správy. Prostředky mohou čerpat nejméně rozvinuté regiony NUTS II., kdy jejich HDP na osobu musí být nižší než 75% průměru HDP na obyvatele EU. Všechny české regiony s výjimkou hlavního města Prahy, mohou čerpat z tohoto cíle. Realizované projekty tohoto cíle jsou financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu i Kohezního fondu, kdy Česká republika také spadá do tohoto cíle. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 44)

2.2.2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Do tohoto cíle spadají regiony, které nečerpají z cíle Konvergence, tedy takové regiony, pro které platí, že jejich HDP na osobu je vyšší než 75% průměru HDP na obyvatele EU. Z českých regionů jediná Praha je oprávněna z tohoto cíle čerpat. Slouží k posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů a podpora je čerpána z ERDF a ESF. Prostředky z tohoto cíle plynou do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací, znalostní společnosti a podnikání, na ochranu a zlepšování životního prostředí, na zvyšování dostupnosti trhu práce pro pracovní síly i podniky a dostupnost a rovnost v přístupu na trh práce pro všechny osoby. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 44-45)

2.2.3 Evropská územní spolupráce

Tento cíl byl vytvořen na podporu přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních Iniciativ. Samotná realizace je ve formě přeshraničních a meziregionálních programů a projekty jsou financovány z prostředků

Evropského fondu pro regionální rozvoj. Do tohoto cíle jsou zařazeny všechny regiony v blízkosti hranic do 150 kilometrů.

2.3 Fondy Evropské unie

2.3.1 Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF

Zaměřuje se na snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů, podporuje nejvíce zaostalé regiony pro zvýšení jejich životní úrovně od roku 1975, kdy tento fond začal fungovat. Z hlediska objemu prostředků se jedná o největší a nejvýznamnější strukturální fond. Zaměřuje se regionální rozvoj, navýšení konkurenceschopnosti a na územní spolupráci v rámci Evropské unie. Podporuje především aktivity, jakou jsou podpora konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje, podpora malého a středního podnikání, výstavba infrastruktury, investice na výzkum a vývoj, inovace a prevenci rizik. (Stejskal, Kovárník, 2009, str. 41)

2.3.2 Evropský sociální fond – ESF

Jedná se o nejstarší fond, byl založen již v roce 1957 jako nástroj sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU s cílem snižovat nezaměstnanost a zlepšit fungování trhu práce. Mezi jeho hlavní úkoly patří prevence a boj proti nezaměstnanosti, rozvoj lidských zdrojů, rovné příležitosti pro muže a ženy, podpora absolventů a další úkoly v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání. Zaměřuje se na problémové oblasti s vysokou mírou nezaměstnanosti a strukturálně postižené oblasti, pomáhá regionům aktualizovat a modernizovat tamní pracovní sílu, pomáhá rozšiřovat podnikatelské aktivity. Konkrétně tento fond financuje projekty na integraci dlouhodobě nezaměstnaných lidí, integraci mladých absolventů do pracovního procesu, integraci vyloučených osob, rekvalifikační kurzy, systém vzdělávání a posílení lidského potenciálu. (Stejskal, Kovárník, 2009, str. 41-42)

V programovacím období 2007-2013 se Evropská unie potýkala s důsledky přijetí 10 nových členských států v roce 2004, Bulharskem a Rumunskem v roce 2007, tedy se stavem zhoršení na trhu práce. Nařízení Rady č. 1083/2006 vymezuje ESF následující úkoly:

- zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a společností, podniků a podnikatelů

- zvyšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost zaměstnání
- zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob
- posílení lidského kapitálu

Oproti starším cílům ESF jsou tyto cíle zaměřené kromě boje proti nezaměstnanosti také na vzdělávání a dovednost pracovní síly. Zaměřuje se také na oblast integrace imigrantů, neboť tato oblast v posledních letech znamená pro mnoho členských států vážný sociální problém. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 107-109)

2.3.3 Kohezní fond – CF

Kohezní fond nazývaný také jako Fond soudržnosti byl založen v roce 1994. Jediný z těchto fondů nepodporuje regiony, ale celé státy. Nejedná se o strukturální fond a Evropská unie hradí celou výši uznatelných nákladů a ne jen určitou část jako u strukturálních fondů. Zaměřuje se na životní prostředí a dopravní infrastrukturu nadstátního významu (transevropské dopravní sítě), podporuje ale také udržitelný rozvoj, zasahuje do energetické politiky a podporuje využívání obnovitelných zdrojů energie. Je zaměřen na chudší státy, které nedosahují HDP na obyvatele 90% průměru Evropské unie.

3 STRUKTURA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V ČESKÉ REPUBLICCE ZA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013

3.1 Základní pojmy

3.1.1 Obec

Zákon o obcích (128/2000 Sb.) definuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které je vymezené hranicí obce a skládá se z jednoho nebo více katastrálních území. Obec je veřejnoprávní korporací s vlastní právní subjektivitou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese z těchto vztahů odpovědnost. Má svůj majetek a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obec je spravována svými samosprávnými orgány – zastupitelstvem, radou obce, starostou, obecním úřadem a zvláštními orgány obce. Do samosprávy obce lze zasahovat jen na základě zákona a jen takovým způsobem, jaký zákon stanoví.

3.1.2 Obec s rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností dále jen ORP jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností ve znění pozdějších předpisů. Jednotlivá ORP jsou vymezena ve Vyhlášce č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností ve znění pozdějších předpisů. ORP vykonávají přenesenou působnost pro obce ve svém správním obvodu.

3.1.3 NUTS

NUTS jsou územní jednotky, které byly zavedeny Statistickým úřadem Evropské unie v roce 1986 a rozdělovaly celé území Společenství v rámci jednotlivých členských států na srovnatelné územní celky. Slovo NUTS vzniklo z francouzského označení „Nomenclature des unites territoriales statistiques“. Samotný název napovídá, že slouží pro potřeby statistického monitorování a zpracování sociálních a ekonomických analýz. Klasifikace NUTS je hierarchická, kdy v České republice NUTS 1 představuje celé území republiky, NUTS 2 jsou Regiony soudržnosti, které se dělí na NUTS 3 – kraje. Nižší jednotky jsou LAU 1, které představují okresy a LAU 2 – obce. I v ostatních členských státech rozdělení

území kopíruje již existující národní správní jednotky. Rozhodujícím kritériem pro rozdělení do jednotlivých jednotek NUTS je počet obyvatel ve správní jednotce. (Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 89-93)

Tab. 1. Klasifikační kritérium NUTS

Úroveň NUTS	Počet obyvatel	
	Minimum	Maximum
NUTS 1	3 000 000	7 000 000
NUTS 2	800 000	3 000 000
NUTS 3	150 000	800 000

Zdroj: (Hájek, Novosák, 2010; Tabulka: vlastní zpracování)

3.1.4 Euroregion

Jáč (2010) definuje euroregion jako formu nejkomplexnější přeshraniční spolupráce místních nebo regionálních samospráv, která je koordinována institucionálně. Byly vytvořeny pro efektivnější spolupráci přesahující hranice jednoho státu a to především z důvodu, že příhraniční oblasti mají jen okrajové postavení v rámci jednoho státu, jedná se o regiony hospodářsky slabé, často s vysokou nezaměstnaností. Tato spolupráce dovoluje čerpat finanční prostředky převážně z programů Evropské unie, ale chtěla bych podotknout, že euroregiony mohou být vytvářeny i mezi členskými a nečlenskými státy. (Jáč, 2010, s. 17)

3.2 Programové dokumenty

3.2.1 Národní rozvojový plán 2007-2013

Národní rozvojový plán vychází z evropské dokumentace s respektováním principu partnerství. Přesně definuje cíle, kterých má být naplněno, tyto cíle dále rozpracovává do priorit a dílčích cílů. Jedná se tedy o základní programový dokument a každý členský stát jej musí mít zpracován, aby byl kompetentní k čerpání finančních prostředků a naplňování politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Slouží jako podklad pro Národní strategický referenční rámec. Za tvorbu tohoto dokumentu je odpovědné Ministerstvo pro místní

rozvoj, samotné zpracování pak připadá na expertní tým pod vedením Řídícího a koordinačního výboru, který vznikl pro potřeby koordinace regionální pomoci EU na úrovni státu. V řídicím a koordinačním výboru jsou zastoupeny příslušná ministerstva, regiony soudržnosti, Hospodářská komora ČR, Český statistický úřad, odbory, neziskový sektor a další postižené subjekty. (Marek, Kantor, 2009, str. 34-35)

Národní rozvojový plán se člení do kapitol: (MMR, 2013)

1. První kapitola vymezuje současnou situaci státu, kdy se soustředí především na makroekonomickou analýzu, ekonomické, sociální a environmentální charakteristiky, definuje stav rozvoje venkovských a městských oblastí a také zhodnocuje dopady realizace dosavadních rozvojových programů.
2. Druhá kapitola tvoří SWOT analýzu.
3. Třetí kapitola vytváří Strategii NRP pro období 2007-2013, definuje vizi ČR, globální cíl, strategické cíle, systém prioritních os a indikátory.
4. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na jednotlivé operační programy.
5. Pátá kapitola udává rozložení finančních zdrojů.
6. Šestá kapitola definuje řízení a koordinaci politiky soudržnosti v ČR.

„Globálním cílem Národního rozvojového plánu v období 2007 – 2013 je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.“ (Strukturální fondy, © 2013) K naplnění globálního cíle povedou čtyři strategické cíle: konkurenceschopná česká ekonomika; otevřená, flexibilní a soudržná společnost; atraktivní prostředí a vyvážený rozvoj území. Strategické cíle jsou rozvinuty v prioritní osy a ty se pak dělí v jednotlivé priority.

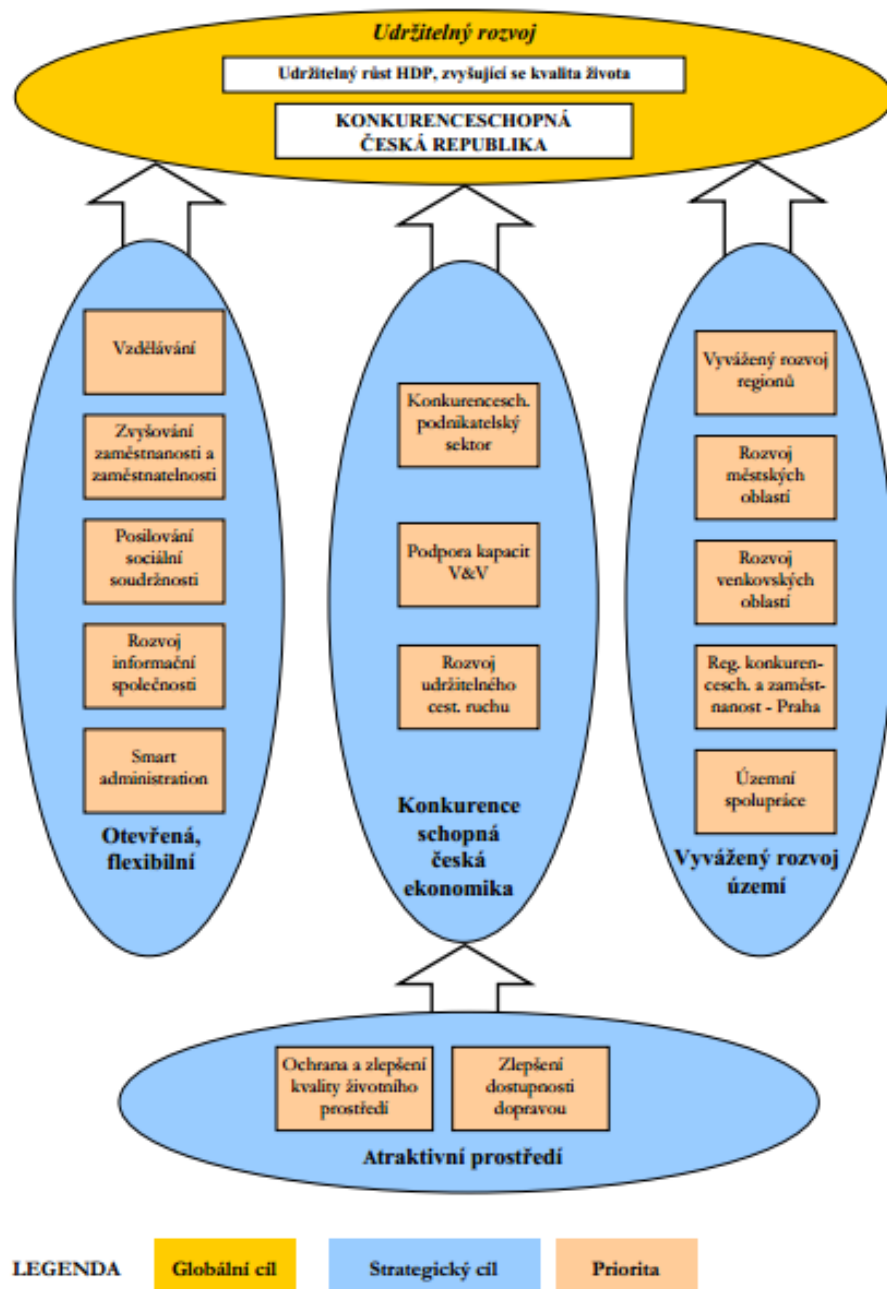
3.2.2 Národní strategický referenční rámec

Jedná se o strategii na úrovni státu, která tvoří podklad pro jednotlivé tematické i regionální operační programy. Na základě tohoto dokumentu jsou pak státem vyjednávány jednot-

livé operační programy s Evropskou komisí. Dokument tedy představuje spojnici mezi národními prioritami politiky soudržnosti, které jsou obsaženy v Národním rozvojovém plánu, a evropskými prioritami uvedenými ve Strategických obecných zásadách Společenství. Národní strategický referenční rámec sumarizuje české priority a popisuje implementační strukturu, která je potřebná pro efektivní čerpání unijních prostředků. Struktura této strategie je dána přímo legislativou Evropské unie. Zpracovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj a dokument byl schválen 27. 7. 2007 Evropskou komisí. (Marek, Kantor, 2009, str. 36)

Národní strategický referenční rámec je rozdělen do 15 kapitol. První kapitoly definují pozici České republiky a českého hospodářství vzhledem k EU, další obsahují socioekonomickou analýzu, regionální rozvoj, SWOT analýzu a dopady realizace z minulého programovacího období. V další kapitole je vymezena strategie pro období 2007-2013, jednotlivé operační programy pro toto období a poslední kapitoly jsou vymezeny tak, jak požaduje Evropská unie. (Strukturální fondy, © 2013)

A. Deskripce strategie NSRR

Obr. 1. Deskripce strategie NSRR (Strukturální fondy. © 2013)

3.2.3 Strategie regionálního rozvoje České republiky

Vypracovat Strategii regionálního rozvoje ČR přikazuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon říká, že Strategie regionálního rozvoje obsahuje analýzu stavu regionálního rozvoje, charakteristiku silných a slabých stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů a strategické cíle regionálního rozvoje v České republice. Vymezuje také státem podporované regiony a doporučuje dotčeným ústředním správním úřadům a krajům zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti. Zpracovává jej Ministerstvo pro místní rozvoj a návrh Ministerstva schvaluje vláda.

V současné chvíli je již zpracována v pořadí třetí Strategie regionálního rozvoje na programové období 2014-2020. Pro účely této práce však blíže představím Strategii regionálního rozvoje ČR na roky 2007-2013. SRR ČR navazuje na Národní rozvojový plán a na Národní strategický referenční rámec. „*Cílem strategie je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik tam, kde je to účelné a potřebné. Strategie regionálního rozvoje tak představuje strategickou orientaci pro budoucí programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni.*“ (MMR, © 2007)

Obsahem tohoto dokumentu jsou zásady regionální politiky ČR, hlavní faktory regionálního rozvoje ČR, regionální struktura ČR a politika diversifikace, SWOT analýza a strategický rámec. Strategický rámec obsahuje vizi a globální cíl, prioritní oblasti, které se dále dělí na jednotlivá opatření. Prioritní oblastí je osm:

1. Evropský a národohospodářský strategický rámec
2. Ekonomika regionů
3. Lidé a osídlení
4. Infrastruktura
5. Příroda, krajina a životní prostředí
6. Cestovní ruch
7. Kultura
8. Problémová území

Naplňování SRR je realizováno na místní, regionální či resortní úrovni prostřednictvím rozvojových programů či operačních programů financovaných převážně z finančních prostředků EU. (MMR, © 2007)

3.3 Operační programy v ČR 2007-2013

Čerpání finančních prostředků v rámci regionální politiky EU je realizováno prostřednictvím operačních programů. Operační program v sobě zahrnuje priority pro naplnění politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Operační programy dělíme na tematické, které se zabývají dílčím sektorem nebo oblastí, a regionální, které jsou zaměřeny na jeden region NUTS II. Pro období 2007-2013 bylo přijato 24 operačních programů, na základě Národního rozvojového plánu ČR a Národního strategického referenčního rámce. (Marek, Kantor, 2009, str. 37)

3.3.1 Tematické operační programy

Tematické operační programy vycházejí z Národního rozvojového plánu ČR. Řídícími orgány pro jednotlivé operační programy jsou příslušná ministerstva, která vypracovávají metodologický materiál a specifikují konkrétní podmínky pro projektové žádosti. Pro období 2007-2013 je v rámci cíle Konvergence vytvořeno celkem 8 tematických operačních programů, které jsou určeny pro celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy. V rámci tematických operačních programů existují i víceúčelové operační programy, které jsou financovány jak z prostředků cíle Konvergence, tak i z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, to znamená, že tyto víceúčelové OP jsou určeny pro celou Českou republiku. Jedná se o OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc. (Strukturální fondy, © 2013)

- **Operační program Životní prostředí** - zaměřuje se na zlepšování kvality životního prostředí, ovzduší, vod, půd, řeší problematiku odpadů a využívání obnovitelných zdrojů energie.
- **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost** - zaměřuje se na zkvalitnění a modernizaci vzdělávání a zlepšení podmínek pro výzkum a vývoj.

- **Operační program Výzkum a vývoj pro inovace** - je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR.
- **Operační program Podnikání a inovace** - se zaměřuje na podporu rozvoje podnikatelského prostředí a podporu přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe a podporuje vznik nových firem.
- **Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost** - cílem je snižování nezaměstnanosti, růst profesního vzdělávání, začleňování sociálně vyloučených osob zpět do společnosti a zvyšování kvality veřejné správy.
- **Operační program Doprava** - soustředí se na zkvalitnění a výstavbu dopravní infrastruktury a vzájemné propojení železniční, silniční a říční dopravy.
- **Integrovaný operační program** - je zaměřen na řešení společných regionálních problémů v oblasti infrastruktury pro veřejnou správu, veřejných služeb a územního rozvoje.
- **Operační program Technická pomoc** - zaměřuje se na Národní strategický referenční rámec, především na aktivity efektivního řízení, kontroly, sledování a vyhodnocování jeho realizace. Doplnuje také ostatní operační programy, poskytuje jim technickou podporu.

3.3.2 Regionální operační programy

Regionální operační programy kopírují NUTS II., kdy pro každý NUTS II. je vytvořen jeden regionální operační program s výjimkou hlavního města Prahy, kdy Praha spadá do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, ale ostatní NUTS II. spadají do cíle Konvergence. Pro období 2007-2013 existuje celkem sedm regionálních operačních programů. Hlavním cílem regionálních operačních programů je zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je spravován Regionální radou příslušného regionu soudržnosti, která představuje řídicí orgán. Většina ROP má podobná témata – doprava, rozvoj území, regionální rozvoj

podnikání a cestovní ruch. Všechny regionální operační programy jsou financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj. (Strukturální fondy, © 2013)

- **Regionální operační program NUTS II Jihovýchod** - je určen pro Jihomoravský kraj a pro kraj Vysočina.
- **Regionální operační program NUTS II Jihozápad** - je určen pro Jihočeský a Plzeňský kraj.
- **Regionální operační program NUTS II Střední Čechy** - pouze pro Středočeský kraj.
- **Regionální operační program NUTS II Severozápad** - určen pro Karlovarský a Ústecký kraj.
- **Regionální operační program NUTS II Střední Morava** - pro území Olomouckého a Zlínského kraje.
- **Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko** - pouze pro Moravskoslezský kraj.

3.3.3 Operační programy Praha

Jediný NUTS II. Praha spadá do cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Operační programy pro Prahu mají kombinovaný charakter regionálních i tematických programů. Řídícím orgánem pro oba operační programy je Hlavní město Praha. Na realizaci obou programů je vyčleněno 343,3 miliónů €, přičemž více finančních zdrojů jde do OP Praha Konkurenceschopnost. (Strukturální fondy, © 2013)

- **Operační program Praha – Konkurenceschopnost** - je určen na podporu investičních projektů a je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.
- **Operační program Praha – Adaptabilita** - je určen na podporu neinvestičních projektů zaměřujících se na vzdělávání, sociální integraci, podporu zaměstnanosti

a rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji. Je financován z Evropského sociálního fondu.

3.3.4 Evropská územní spolupráce

Evropská územní spolupráce je realizována prostřednictvím přeshraniční, nadnárodní a meziregionální formy spolupráce. Operační programy v rámci přeshraniční spolupráce se týkají vždy regionů NUTS III. sousedících s regiony v sousedním členském státu. Česká republika má tedy pět operačních programů pro přeshraniční spolupráci s Bavorskem, Saskem, Polskem, Slovenskem a Rakouskem. Řídící orgány mají sídlo mimo území České republiky. V případě OP přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Všechny projekty OP přeshraniční spolupráce jsou financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj, ale musí také být doplněny českými a zahraničními národními veřejnými zdroji. (Strukturální fondy, © 2013)

- **Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko**
- **Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko**

3.4 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V rámci práce je tento ROP stěžejní, proto je mu věnována samostatná kapitola. Území, kterého se tento ROP dotýká, je území tří krajů - Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického, které vytváří Region soudržnosti Severovýchod. ROP NUTS II Severovýchod předkládá Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod sídlící v Hradci Králové. Účelem tohoto programového dokumentu je předložit Evropské komisi nástroje, prostřednictvím kterých bude možné naplňovat politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Finanční prostředky pro tento ROP plynou z Evropského fondu pro regionální rozvoj a naplňují Cíl 1 - Konvergence. (RR Severovýchod, © 2013)

Zaměření ROP Severovýchod navazuje na globální cíl, strategické cíle a priority Národního rozvojového plánu ČR pro období 2007-2013. Navazuje také na Národní strategický referenční rámec, Strategii regionálního rozvoje ČR, Strategii hospodářského růstu ČR, Národní program reforem a na Politiku územního rozvoje ČR. V rámci principu partnerství pak zohledňuje i dokumenty na regionální úrovni, konkrétně Strategie rozvoje krajů a Programy rozvoje územních obvodů krajů. (RR Severovýchod, © 2013)

Součástí ROP Severovýchod je analýza ekonomické a sociální situace, která představuje základní podkladový materiál, součástí je i SWOT analýza globální a také SWOT analýza jednotlivých prioritních os. Na základě analýz je vytvořen globální cíl a specifické cíle ROP Severovýchod. „*Globálním cílem je zvýšení kvality fyzického prostředí regionu, což povede ke zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje EU.*“ (RR Severovýchod, © 2013) Na globální a specifické cíle navazují prioritní osy a navazujícími oblastmi podpory, kterými je ROP realizován. Míra spolufinancování u všech prioritních os je 85%, to znamená, že 15% z celkové částky musí být hrazeno národními zdroji.

Tab. 2. Struktura prioritních os a oblastí podpory ROP Severovýchod včetně finanční alokace ERDF na jednotlivé prioritní osy

Prioritní osa	Oblast podpory	Podíl prioritní osy na alokaci
PO1: Rozvoj dopravní infrastruktury	1.1 Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury	38%
	1.2 Podpora projektů zlepšujících dopravní obslužnost území	
	1.3 Rozvoj veřejných mezinárodních letišť	
PO2: Rozvoj městských a venkovských oblastí	2.1 Rozvoj regionálních center	37%
	2.2 Rozvoj měst	
	2.3 Rozvoj venkova	
PO3: Cestovní ruch	3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu	18%
	3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu	
PO4: Rozvoj podnikatelského prostředí	4.1 Podpora rozvoje infrastruktury pro podnikání	4%
	4.2 Podpora rozvoje spolupráce firem se středními školami a učiteli, dalšími regionálními vzdělávacími institucemi a úřady práce, rozvoj inovačních aktivit v regionu	
PO5: Technická pomoc	5.1 Podpora aktivit spojených s realizací a řízením ROP Severovýchod	3%
	5.2 Podpora absorpční kapacity regionu soudržnosti Severovýchod	

Zdroj: (RR Severovýchod, © 2013; Tabulka: vlastní zpracování)

4 LEGISLATIVNÍ RÁMEC

V souvislosti s čerpáním finančních prostředků z fondů Evropské unie musíme právně vymezit pojmy jako samospráva, obec či regionální politika. Samospráva územních samosprávných celků je zakotvena již v dokumentu nejvyšší právní síly a to v Ústavě České republiky (1/1993 Sb.) v článku 8, který zaručuje samosprávu územních samosprávných celků. Samospráva je pak blíže obsažena i v Hlavě sedmé, kde se samosprávné celky dělí na základní tedy obce a vyšší samosprávné celky tedy kraje.

Další zákony, které se týkají regionální politiky na území ČR, jsou zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, zákon č. 128/2000 Sb. o obcích a také zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. Regionální problematiku se týkají i podzákonné právní předpisy, mezi nejdůležitější bych jmenovala usnesení vlády č. 235/1998 Sb., o zásadách regionální politiky vlády, na jehož základě muselo Ministerstvo pro místní rozvoj vypracovat zákon o podpoře regionálního rozvoje.

Pokud hovoříme o evropské legislativě, která se vztahuje pro regionální operační programy, lze jmenovat především tato nařízení a rozhodnutí:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. 7. 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
- Nařízení Rady (ES) 1083/2006 ze dne 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti
- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. 12. 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k obecnému nařízení a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
- Rozhodnutí Rady ze dne 6. 10. 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost

4.1 Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je nejdůležitějším dokumentem v oblasti regionální politiky a regionálního rozvoje. Stanovuje působnosti správních úřadů, krajů a obcí při podpoře regionálního rozvoje. Pověřuje Ministerstvo pro místní rozvoj zpracovat Strategii regionálního rozvoje České republiky, které zpracovává pro každé

programovací období, které je shodné s programovacím obdobím EU. Pro koordinaci hospodářské a sociální soudržnosti tento zákon vytváří regiony soudržnosti a stanovuje pravomoci regionálních rad regionů soudržnosti, které stojí v jejich čele. Regionální rada je řídicí orgán pro regionální operační program toho daného příslušného regionu soudržnosti. Regionální rada je právnickou osobou a jejími orgány jsou výbor regionální rady, předseda regionální rady a úřad regionální rady. (Zákon 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje)

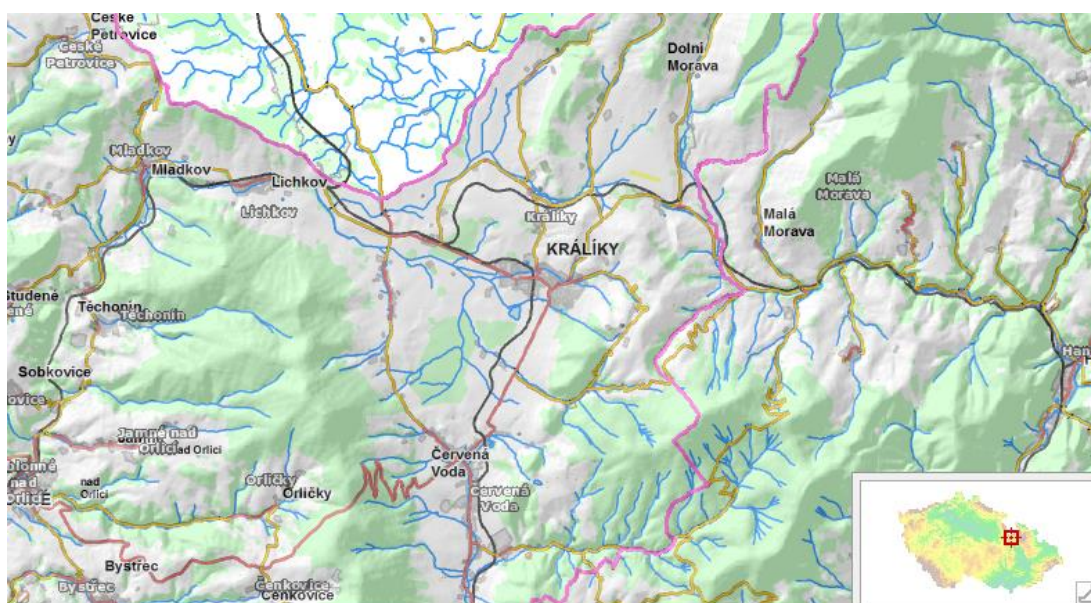
Mezi rozvojové dokumenty, o kterých zákon pojednává, patří Strategie regionálního rozvoje ČR, která obsahuje analýzu stavu regionálního rozvoje v České republice a vymezení státem podporovaných regionů. Strategii zpracovává Ministerstvo pro místní rozvoj a na jeho návrh ji schvaluje vláda. Dalším dokumentem je Státní program regionálního rozvoje, který vypracovává Ministerstvo na základě Strategie. Na krajské úrovni je zákonem stanoveno vypracování Programu rozvoje územního obvodu toho daného kraje. (Zákon 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA ÚZEMÍ ORP KRÁLÍKY

5.1 Obecná charakteristika

Území ORP Králíky je vymezeno obcemi Červená Voda, Dolní Morava, Králíky, Lichkov a Mladkov. Nachází se v Pardubickém kraji při severní hranici s Polskem a východní hranici s Olomouckým krajem v okrese Ústí nad Orlicí. Centrem veřejné správy je jako obec s rozšířenou působností město Králíky. Obcí Dolní Morava protéká řeka Morava, která pramení o pár kilometrů výše. Přes Lichkov a Mladkov protéká řeka Tichá Orlice, a proto se této oblasti často říká "střecha Evropy", neboť na vrcholu Klepý pramení potoky, kterými je voda odváděna do přítoků Černého, Severního a Baltského moře. Území ORP je obklopeno horami, na západě zde sem sahá výběžek Orlických hor s nejvyšší horou Suchým vrchem, na jihovýchodě výběžek Hanušovické vrchoviny s horou Jeřáb a na severovýchodě se tyčí masiv Králického Sněžníku s maximální nadmořskou výškou 1423 m. n. m. Nejnižší nadmořskou výšku 500 m. n. m. má obec Červená Voda, zato Dolní Morava je vyhledávanou lyžařskou destinací. Geografické umístění oblasti je bohužel jedním z omezujících faktorů rozvoje. Špatná dopravní dostupnost oblasti, umístění v pohraničí, ochrana přírody, nedostupnost lékařské péče, nízký počet pracovních míst a ztížená možnost vzdělávání vede k postupnému snižování počtu obyvatel a odchodu převážně mladých obyvatel. Proto je také ORP Králíky zařazeno mezi regiony se soustředěnou podporou státu a to mezi regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností.

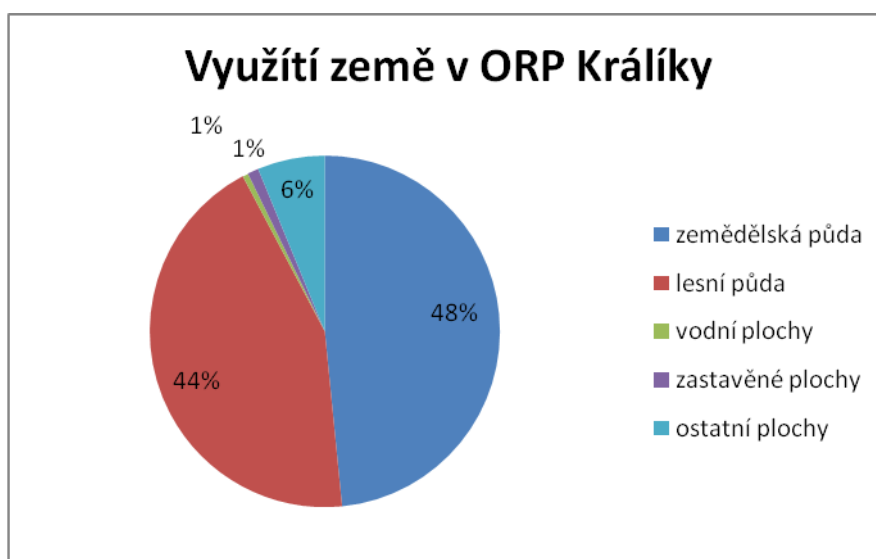
Obr. 2. Prostorové vymezení ORP Králíky (Národní geoportál INSPIRE, © 2014)

5.2 Přírodní podmínky

Mikroregion Králicko je charakteristický svým členitým reliéfem, který je obklopen Orlickými horami na západě a Králickým Sněžníkem na východě a jeho centrum leží v Kladské kotlině. Hlavními půdními typy jsou pseudogleje a kambizemě, které mají sníženou schopnost poutat živiny a podřadnou kvalitu humusu, tudíž nejsou příliš zemědělsky využitelné. Oblast je poměrně chladná a je zde vyšší úhrn srážek, především na návětrné straně Králického Sněžníku. Území odvodňují tři řeky, Dolní Moravou protéká řeka Morava, Králikami, Lichkovem a Mladkovem řeka Tichá Orlice a Červenou Vodou řeka Březná. Vlivem vysokých srážek a snížené propustnosti hornin je region náchylný k povodním prakticky během téměř celého roku. (Vajdová, 2009, str. 62)

Co se týče ochrany přírody a krajiny do mikroregionu zasahuje Národní přírodní rezervace Králický Sněžník, Přírodní park Suchý vrch-Buková hora a Přírodní park Jeřáb. Významná je i ptačí oblast vyčleněná na Králickém Sněžníku v rámci NATURY 2000. Ochrana přírody vyjadřuje na jedné straně vysokou hodnotu a atraktivitu území, ale jak již bylo zmíněno, představuje také střet s podnikatelskými zájmy.

Celková rozloha správního obvodu ORP Králíky je 15 865 ha. V oblasti mírně převládá zemědělské využití krajiny, ale velkou část území zaujímají lesy. Tento fakt je spojen již zmíněnou ochranou přírody. Zastavěné plochy zaujímají jen 162 ha, což představuje pouhé jedno procento plochy území. Z hlediska krajinného rázu je mikroregion velmi atraktivní pro rozvoj cestovního ruchu.

Graf 1. Využití půdy (ČSÚ, © 2011)

5.3 Historie

Největší a nevýznamnější obcí v tomto regionu je město Králíky, ke kterému se váže nejvíce historických událostí. Nejstarší písemná zmínka o městě pochází z roku 1367. Tento zápis v zemských deskách obsahuje údaj o tom, že Karel IV. daroval hrad Žampach Čenkovi z Potštejna. Vznik vlastního města je datován až k roku 1568. Impulzem pro osídlení Králík, ale i okolní oblasti byla pravděpodobně těžba železné rudy a stříbra. Největší rozkvět města nastal po roce 1577, kdy si město i s deseti okolními vesnicemi koupil Zdeněk z Valdštejna, zvolil si zde sídlo svého panství a začal s jeho budováním. Dal vystavět zámek, faru, protestantské modlitebny a náměstí, které se dochovalo do dnešní doby. Město získalo od císaře Rudolfa II. právo tří výročních trhů. V 17. století dal kralický biskup Tobiáš Jan Becker postavit monumentální komplex klášterních budov. O té doby na toto poutní místo přicházelo mnoho návštěvníků, kteří se stali zdrojem obživy místních obyvatel. Pro poutníky se zde začaly vyrábět betlémy a figurky s církevní tematikou, které se rozšířily do celého světa. Kromě řezbářství má Králícko historickou stopu ve varhanářství a později také v tkalcovství. (Král, 2000, str. 3-4)

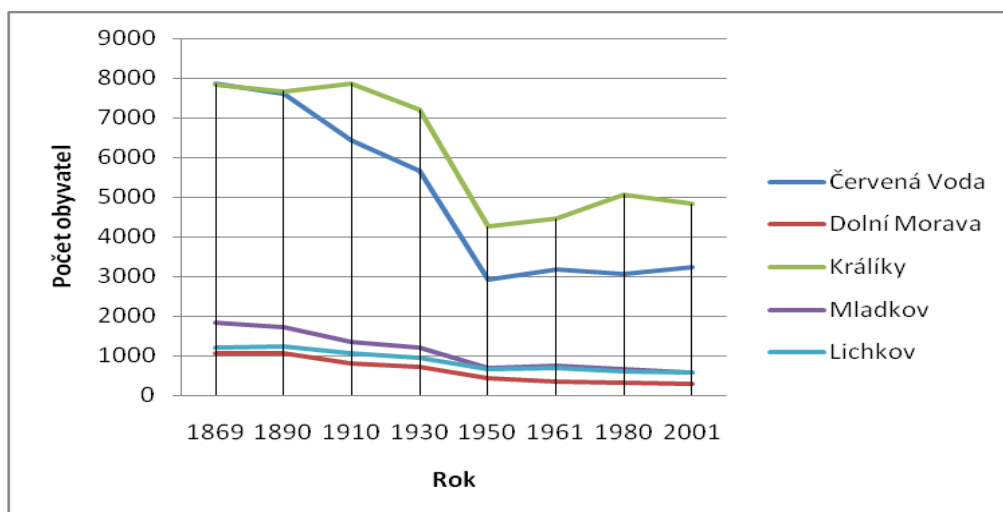
Podobně jako v okolních městech, i město Králíky v 18. století strádalo požáry, morovými epidemiemi a válkami. Během dvou největších požárů v letech 1708 a 1767 shořela velká část města. V roce 1791 se Králíky staly sídlem regulovaného magistrátu, později zde byl zřízen i okresní soud a berní a pozemkový úřad. Druhá polovina 19. století znamenala pro město rychlý rozvoj. Byla vystavena místní železniční trať, nové továrny, silnice, plynárna a velký počet nových obytných domů. (Král, 2000, str. 4-5)

Před druhou světovou válkou obyvatelstvo města tvořili převážně Němci a sílila zde vlna nacismu. Název města v té době byl znám pod německým jménem Grulich. V roce 1935 rozhodla československá vláda o výstavbě příhraničního opevnění a nejmohutnější část se nacházela právě v oblasti Králík. Avšak 1938 v důsledku Mnichovské dohody bylo město násilně odtrženo od Československa a připojeno k Německé Říši. Během druhé světové války se ve městě vyráběly součásti pro vojenská letadla, dokonce se zde začal budovat koncentrační tábor, který však do konce války nebyl dostavěn. Po konci války město prošlo velkým odsunem německého obyvatelstva, ale plánovaným doosídlováním změny v počtu obyvatelstva nebyly tak markantní. (Král, 2000, str. 5-6)

5.4 Obyvatelstvo

Kolonizace pohraničí byla pravděpodobně započata v druhé polovině 12. století. První písemná zmínka se váže k městu Králíky z roku 1367. Další výraznou změnou v osídlení byla kolonizace oblasti německým obyvatelstvem. První kolonizační etapa trvala až do začátku 17. století, kdy se německé obyvatelstvo dostávalo do všech obcí. Druhá etapa nastala v době pobělohorské, kdy došlo k výraznému nárůstu německého obyvatelstva. Třetí etapou je doba druhé světové války, kdy území bylo připojeno k Německé říši. Po skončení války v oblasti nastal poválečný odsun většiny obyvatel německé národnosti a poté následné doosídlování oblasti českým obyvatelstvem. (Vajdová, 2009, str. 65)

Mikroregion je v současnosti tvořen 5 obcemi, které se člení na 27 obecních částí. Největší obcí je obec Králíky, která má jako jediná statut města. K 1. 1. 2012 mají Králíky 4 453 obyvatel. Druhou největší obcí je obec Červená voda s 3 085 obyvateli. Zbylé obce mají pod 1 000 obyvatel. K 1. 1. 2012 má Dolní Morava 304 obyvatel, Lichkov 558 obyvatel a Mladkov 531 obyvatel. Z následujícího grafu lze vyčíst vývoj počtu obyvatel v čase. Nejvyššího stavu počtu obyvatel bylo dosaženo na přelomu 19. a 20. století, což bylo způsobeno demografickou revolucí spolu s rozvojem místního průmyslu. Prudký pokles počtu obyvatel nastal ve všech obcích po skončení 2. světové války. Byl způsoben odsunem většiny německého obyvatelstva. V následujících letech počet obyvatel lehce roste. Tento trend je z důvodu doosídlování českého pohraničí českým obyvatelstvem. I přesto toto opatření se stav obyvatelstva již nikdy nevyrovnal stavu před 2. světovou válkou. V posledních letech pozorujeme opět pokles počtu obyvatel. Vedle přirozeného úbytku obyvatel způsobeného nízkou porodností je vážnějším problémem odchod za lépe placenou práci především vzdělanějších obyvatel. Na druhé straně podnikatelské subjekty stále častěji nabízejí jednoduché a neméně kvalifikačně náročné pozice a za tuto práci nabízejí nízkou mzdu. Vytváří se tudíž v oblasti pomyslný kruh, který vede k úpadku. Z regionu pak odcházejí další vzdělaní lidé a tím se stává region neatraktivním pro podnikatele, kteří potřebují kvalifikovanou pracovní sílu. (Vajdová, Čermák, Stachová, 2011, str. 54)

Graf 2. Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích (ČSÚ, © 2012)

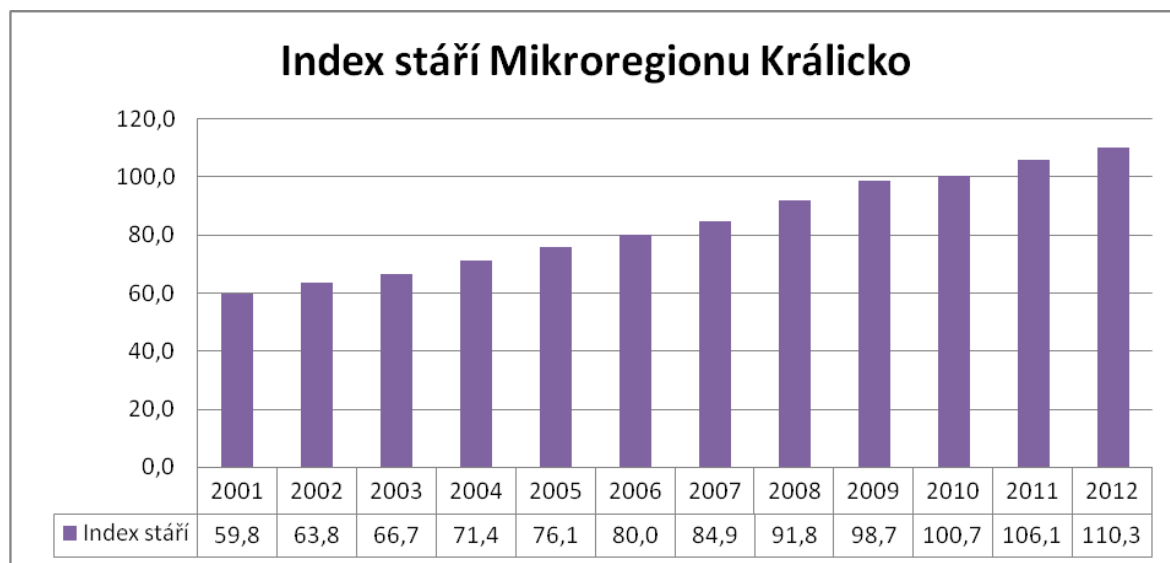
V porovnání věkové skladby všech obcí mezi sebou plyne, že ve všech obcích je podobný poměr zastoupení počtu obyvatel v předproduktivním, produktivním a postproduktivním věku. Nejvíce mladých obyvatel k celkovému počtu má obec Dolní Morava s 19%, nejméně Mladkov s 12%. Nejvíce postproduktivních obyvatel mají Králíky a Červená Voda s 25%. U všech obcí se poměr produktivního obyvatelstva k celkovému pohybuje od 60 do 66 procent. Z těchto údajů lze vyvodit, že všechny obce mají problémy se stárnutím obyvatel, starší generace převyšuje mladší generaci. V příštích letech lze očekávat velké problémy se starší generací, neboť silné ročníky se přesunou do postproduktivního věku. Obce se budou muset na tento fakt připravit, především v oblasti sociální péče.

Tab. 3. Věková skladba v jednotlivých obcích k 26. 3. 2011

Věková skladba obyvatelstva		Červená Voda	Dolní Morava	Králíky	Mladkov	Lichkov
Obyvatelstvo celkem		3078	282	4327	520	505
z toho ve věku	0-14	469	53	636	62	92
	15-19	209	11	285	40	43
	20-29	412	40	541	78	68
	30-39	417	58	601	82	69
	40-49	369	26	585	64	69
	50-59	391	41	604	76	53
	60-69	373	30	630	71	68
	70-79	233	15	329	32	25
80 a více let	161	7	102	13	14	

Zdroj: (ČSÚ, © 2011; Tabulka: vlastní zpracování)

Problém stárnutí populace jasně udává index stáří. Definice indexu stáří je, kolik je počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku do 14 let včetně vyjádřený v procentech. Z následujícího grafu jasně plyne rychle se zvyšující tendence stárnutí obyvatel v této oblasti. Již v roce 2010 tento index překročil 100%. V porovnání s celou Českou republikou tento index není rozdílný, proto stárnutí obyvatel můžeme označit jako celostátní problém.

Graf 3. Index stáří (ČSÚ, © 2013)

Co se týče národnostních menšin, tak z historického hlediska je předpokladem silná minorita německého obyvatelstva. Skutečnost je ovšem odlišná. Ve všech obcích převažuje národnost slovenská. V roce 2011 při sčítání lidu, domů a bytů se celkem přihlásilo 138 obyvatel ke slovenské národnosti. Poté následují příslušníci německé a polské národnosti, výjimkou nejsou ani příslušníci ukrajinské a vietnamské národnosti, avšak jen v řádu několika jedinců. (ČSÚ, © 2011)

V rámci České republiky mikroregion Králicko můžeme označit za mírně nadprůměrně religiozní. I přesto, že mnoho občanů při sčítání své vyznání neuvedlo, lze konstatovat, počet věřících lehce převyšuje celostátní průměr. Nejvíce věřících se přihlásilo k římskokatolickému vyznání. Dále následuje Církev československé husitské, Českobratrská církev evangelická a Pravoslavná církev. (ČSÚ, © 2011)

V následující tabulce jsem srovnala vzdělanostní strukturu obyvatelstva v obci Králíky, které představují velmi podobný obraz jako celá oblast ORP Králíky, s vzdělanostní strukturou Pardubického kraje. Lze si všimnout především velkého počtu obyvatel se základním

vzděláním v Králíkách a také menšího počtu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva. Největší podíl tvoří osoby vyučené nebo se středoškolským vzděláním bez maturity. K tomuto problému se i váže zrušení králického gymnázia, což představovalo ještě markantnější odliv vzdělanostního kapitálu.

Tab. 4. Vzdělanostní struktura

Vzdělanostní struktura		Králíky		Pardubický kraj	
		počet	v %	počet	v %
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		3 691		436 534	
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	30	1%	1911	1%
	základní včetně neukončeného	952	26%	77974	19%
	střední vč. vyučení (bez maturity)	1291	35%	159784	38%
	úplné střední (s maturitou)	874	25%	117449	27%
	nástavbové studium	90	3%	12260	3%
	vyšší odborné vzdělání	40	2%	6135	2%
	vysokoškolské	254	8%	43246	10%

Zdroj: (ČSÚ, © 2011; Tabulka: vlastní zpracování)

5.5 Cestovní ruch, kultura a sport

Oblast Králicka nabízí turistům krásné přírodní prostředí. Masiv Králického Sněžníku byl pro jedinečnou faunu a flóru roku 1990 vyhlášen Národní přírodní rezervací. Nalezne zde také přírodní parky - Jeřáb, Suchý vrch-Buková hora a Orlice. Vyskytuje se zde množství krasových jevů, nalezneme zde soustavu přirozených a původních porostů a také mnoho lokalit s širokou řadou chráněných rostlin a živočichů. V letních měsících Králicko nabízí turistům ideální podmínky pro turistiku a cyklistiku, v zimě jsou v této oblasti k dispozici kvalitní lyžařské sjezdovky a upravované běžecké trasy. Je zde poměrně hustá síť turisticky značených cest a naučných stezek.

Nejvýznamnější památkou a dominantou města Králík je poutní místo Hora Matky Boží, které je známé v širokém okolí. Jedná se o barokní komplex poutního kostela Nanebevzatí Panny Marie a kláštera. Kostel byl vybudován na popud královéhradeckého biskupa Tobiáše Jana Beckera v roce 1700 a vlastní klášterní budova v roce 1710. Postupně se zde vystřídal řád servitů a redemptoritů, později v letech 1950-1960 sloužil jako státní vězení pro kněze. Dlouhou dobu byl klášter spravován řádem sester Neposkvrněného početí Panny

Marie, které odešly z kláštera v roce 2004. Poté se do něj vrátili redemptoristé, kteří zde byli až do roku 2013. Od srpna 2013 spadá klášter pod Královéhradeckou diecézi. Velká pozornost je také věnována 1,5 km dlouhé aleji, která vede z Králík až do kláštera a která obsahuje osm kapliček. Tyto kapličky obsahují motivy znázorňující křížovou cestu. Na počátku aleje stojí barokní brána z roku 1704. Ke klášteru také patří ambity, poutní pramen, hřbitov a poutní dům na Mariánském kopci. (Král, 2000, str. 8-9)

Dominantou městečka Králík je kostel sv. Michaela Archanděla, který byl vystaven již v kolem roku 1576 jako luteránská modlitebna a v 18. století byl barokně přestaven. Centrum města na Velkém náměstí je chráněno jako městská památková zóna vyhlášena v roce 1990. Místní Městské muzeum nabízí expozice věnované historii města Králiky, králickým betlémům, tradičnímu místnímu varhanářství a tkalcovství, ale také přírodním zajímavostem regionu. (Destinační společnost Východní Čechy, 2012, str. 97)

Mezi další vyhledávané turistické atrakce patří rozhledny. Rozhledna Křížová hora se nachází v nadmořské výšce 735 metrů nad obcí Červená Voda. Byla vystavena na místě původního poutního kostela. Vrchol Klepý leží v jihozápadním výběžku Králického Sněžníku a tvoří hranici mezi Českou republikou a Polskem. Na jeho vrcholu se nachází 24 metrová dřevěná vyhlídková věž. Turisté mohou také navštívit rozhlednu Val v Dolní Hedeči.

Z oblasti kultury Králicko láká mohutným systémem československého pohraničního opevnění z let 1935-1938. Dělostřelecká tvrz Hůrka představuje nejdokončenější stavbu svého druhu na území České republiky. Je tvořena pěti mohutnými sruby s nejvyššími stupni odolnosti a rozsáhlým systémem podzemních chodeb. Mezi nejcenější exponáty této tvrže patří originál pancéřových posuvných vrat, šikmý výtah, lokomotiva a vagóny pevnostní úzkorozchodné železnice. Dalším místním pěchotním srubem je K-S 14 "U Cihelny". Vojenské tématické se věnují i muzea - Vojenské muzeum Králiky a Vojenské muzeum Lichkov. Jedna z nejdůležitějších kulturních akcí konaných na Králicku je akce CIHELNA. Koná se každý rok a je zaměřena na vojenskou historii a vojenskou techniku. Hlavním programem jsou bojové ukázky s tématem druhé světové války, prezentace Armády ČR, integrovaného záchranného systému ad. Hlavním pořadatelem je město Králiky a ARMYFORT s.r.o. (Králiky, © 2014)

Mikroregion Králicko těží ze své přírodní atraktivnosti, a proto důležitými centry sportovního využití jsou střediska zimních sportů nacházejících se v Červené Vodě a v Dolní Moravě. Ski park Červená voda byl vybudován a uveden do provozu v prosinci roku 2010. Nalezneme v něm nejdelší sjezdovku Orlických hor, ale i moderní vyhřívanou sedačkovou lanovku. Tento ski park nabízí kompletní zázemí pro lyžaře, včetně půjčovny, servisu a sociálního zázemí. Z vrcholu Bukové hory vybíhají upravované běžecké trasy, takže toto místo není určeno jen ke sjezdovému lyžování. Středisko zimních sportů i letní rekreace Dolní Morava je unikátní komplex, který nabízí celoroční aktivity. Pro zimní sporty je zde k využití lyžařský areál, sáňkařské dráhy, bobová dráha a v okolí až 50 kilometrů upravovaných běžeckých tras. V letní sezóně turista může využít místního lanového centra, horolezecké stěny, obří houpačky, power fun, golfu či bobové dráhy. Je také výchozím bodem pro pěší turistiku, především na vrchol Kralického Sněžníku a k prameni řeky Moravy. (Destinační společnost Východní Čechy, 2012, str. 99-100)

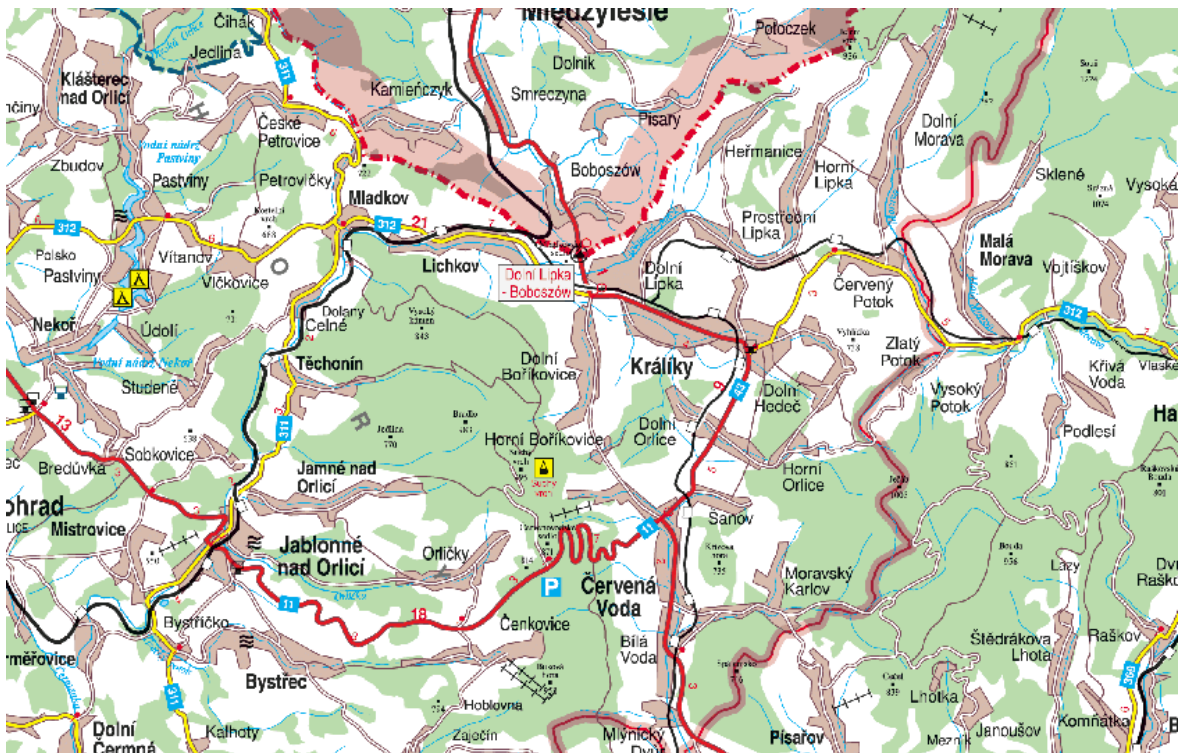
Koncepce rozvoje cestovního ruchu na Králicku byla schválena zastupitelstvem města Králiky v roce 2004. Cestovní ruch představuje hlavní předpoklad pro rozvoj celého mikroregionu, proto je tato koncepce bezesporu důležitá.

Podnikání v cestovním ruchu je reprezentováno destinační společností Králický Sněžník, o.p.s., kdy se do této společnosti zapojily obce, města, podnikatelé i neziskové organizace. Jejím cílem je vytvořit konkurenceschopnou destinaci, umožnit její propagaci širší veřejnosti, koordinovat a realizovat projekty pro rozvoj cestovního ruchu. Podnikání v cestovním ruchu však na Králicku není lukrativní, především z důvodu povahy českého turistů, který se v oblasti zdrží rámcově jen jeden den, proto hlavním cílem je přilákat turisty na další pobyty.

5.6 Infrastruktura

V rámci souhrnné analýzy ohledně stavu infrastruktury v mikroregionu Králicko je nejdůležitější dopravní infrastruktura, která se budu podrobně věnovat. Dopravní infrastruktura se váže na podnikatelskou infrastrukturu a o té lze tvrdit, že ve větším měřítku na Králicku chybí. Králicko je oblastí příhraniční a chybí v ní jakékoliv významnější dopravní tahy. Snad jen v obci Červená Voda, kterou prochází hlavní silniční tah na Hradec Králové a druhým směrem napojení na dálnici E 442 vedoucí do Olomouce, je situace jiná. Hlavním silničním tahem tedy v oblasti je již zmíněná silnice I. třídy č. 11 táhnoucí se před

Červenou Vodu. Dále pak silnice I. třídy č. 43, která vede přes Králíky na hraniční přechod Dolní Lipka a dále vedoucí do polského města Klodzko. Východní směrem z Králíků vybíhá silnice II. třídy č. 312, vedoucí okrajově i před Dolní Moravu směrem do Hanušovic, které představují pro Králicko spádovou obec. Silnice č. 312 pokračuje i západním směrem od Králíků přes obce Lichkov a Mladkov směrem do Žamberka.

Obr. 3. Napojení Králicka na silniční síť (Ředitelství silnic a dálnic ČR, © 2014)

Podle celostátního sčítání dopravy uskutečněné v roce 2010 je nejvytíženější silnicí regionu silnice č. 43 vedoucí z Králíků k hraničnímu přechodu Dolní Lipka a pak také úsek silnice č. 11 vedoucí přes Bílou Vodu a Červenou Vodu. Těmito dvěma úseky projede 3000-5000 vozidel za 24 hodin. Na všech ostatních úsecích a silnicích je intenzita dopravy 1000-3000 vozidel za den. V porovnání se zbytkem republiky je tento mikroregion méně dopravně zatížen, což lze brát jako výhodu pro životní prostředí a podmínky pro život, ale také jako nevýhodu v oblasti podnikání. (ŘSD, © 2014)

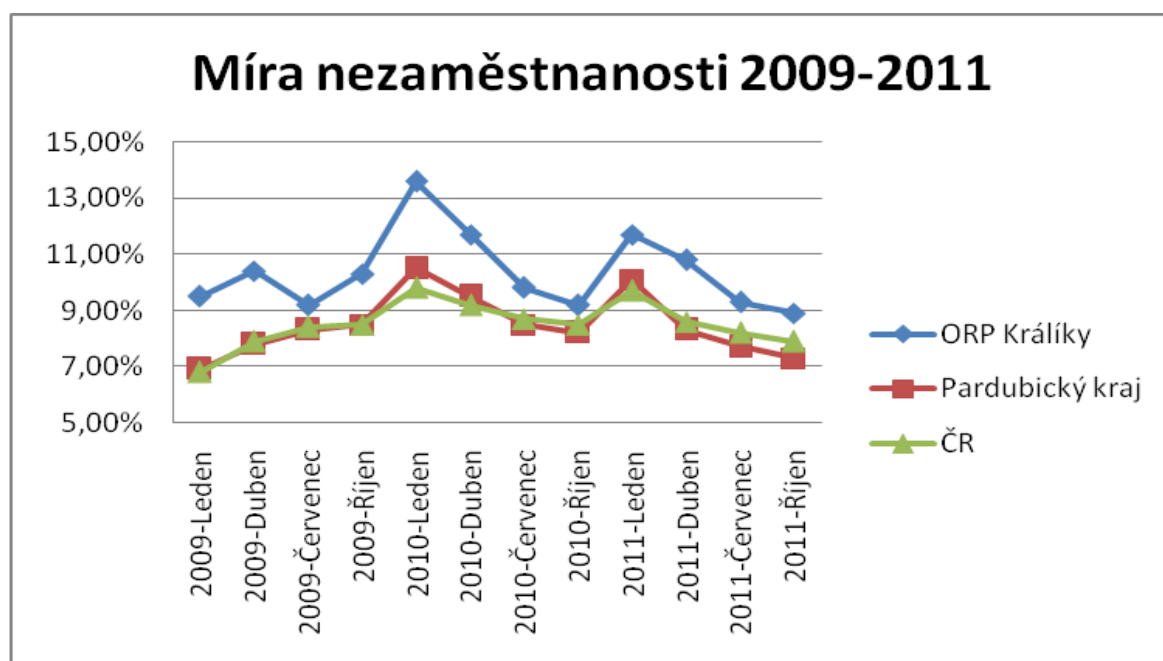
Co se týče železniční sítě, Králickem prochází jen několik málo významných regionálních železničních tratí. V posledních letech je železniční doprava na útlumu a jsou tendence Ministerstva dopravy obsluhu železničních tratí rušit. Úplné zrušení osobní dopravy je na úseku Mlýnský dvůr-Štítý. K velkému omezení osobní dopravy došlo i v úseku Dolní

Lipka-Hanušovice. Tato tendence bohužel vede ještě k horšímu stavu dopravní dostupnosti.

5.7 Ekonomika, trh práce a podnikání

5.7.1 Míra nezaměstnanosti

Celorepubliková míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2011 byla 8,62%. Ve srovnání s Pardubickým krajem, který měl 8,44%, mělo území ORP Králíky míru nezaměstnanosti 9,43%. Ve Strategii regionálního rozvoje České republiky je území Králicka vymezeno jako region se soustředěnou podporou státu konkrétně jako region s nadprůměrnou nezaměstnaností. V následujícím grafu je zřetelná vyšší míra nezaměstnanosti v průběhu času a to za celé sledované období. V porovnání s mírou nezaměstnanosti v Pardubickém kraji a v celé České republice sice vidíme, že nezaměstnanost na Králicku sice kopíruje průběh nezaměstnanosti v ČR, ale vždy je o 1-3% vyšší. Výkyvy křivky lze odůvodnit sezónností některých prací, kdy míra nezaměstnanosti přes letní měsíce je vždy nižší.

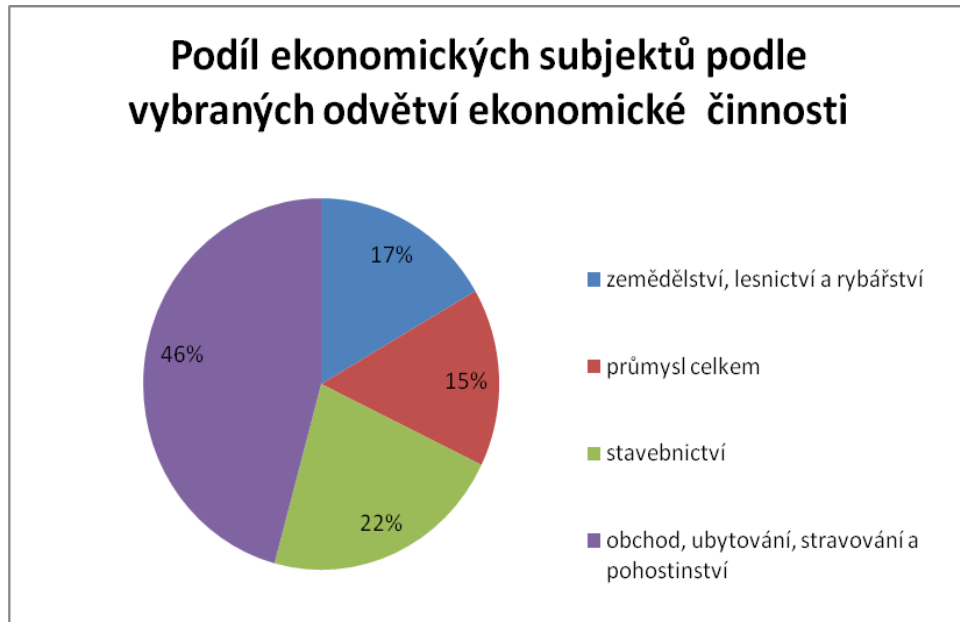

Graf 4. Porovnání měr nezaměstnanosti (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014)

5.7.2 Ekonomické subjekty

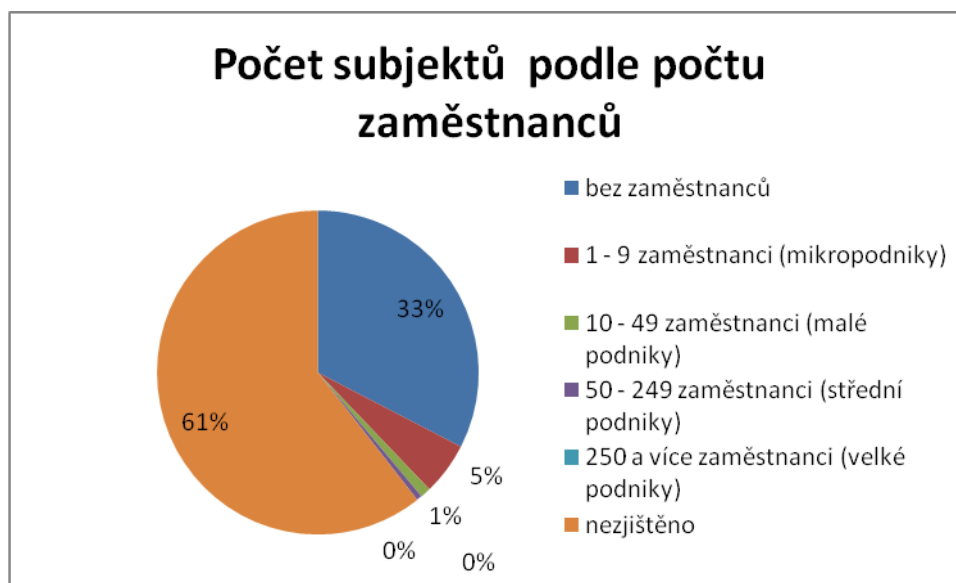
Největší zastoupení mají ekonomické subjekty zaměřující se na služby. Dále je zde nejvíce subjektů specializujících se na stavebnictví. V roce 2008 bylo více subjektů specializujících

se na zemědělství, lesnictví a rybnářství a než subjektů specializujících se na stavebnictví. V roce 2012 se tento trend však již otočil. V průmyslu působí 15% subjektů, v průběhu času se jejich počet výrazněji nemění. Právě v průmyslu působí firmy s větším počtem zaměstnanců.

Graf 5. Ekonomické subjekty podle odvětví (ČSÚ, © 2011)

Pokud se podíváme na zastoupení firem podle počtu zaměstnanců a nebudeme brát v úvahu vysoké procento subjektů, u kterých nebyl zjištěn počet zaměstnanců, tak jasně převažují firmy bez zaměstnanců. Jedná se především o živnostníky. V roce 2012 bylo v Králicku 658 firem bez zaměstnanců, 106 mikropodniků, 21 malých podniků s 10-49 zaměstnanci a 11 středních podniků s 50 až 249 zaměstnanci. Žádný velký podnik v oblasti nepůsobí. (ČSÚ, © 2011)

Graf 6. Subjekty podle počtu zaměstnanců (ČSÚ, © 2011)

Primární odvětví

Z firem zaměřených na zemědělskou nebo lesní výrobu zůstalo v oblasti už jen málo. A navíc se jedná o firmy, které zaměstnávají jen malý počet pracovníků, tudíž jsou pro místní trh práce málo významné. Větší část zemědělských podniků se přeorientovala na smíšenou výrobu, kdy je zemědělská výroba doplňována výrobními, komerčními či logistickými aktivitami. Mezi ně řadíme podnik ZEOS, s.r.o. se sídlem v Králíkách, který zaměstnává okolo 30 zaměstnanců. Zabývá se jak rostlinnou a živočišnou výrobou, tak i výrobou průmyslových krmiv, výrobou a opravou strojů a dopravních prostředků nebo také odstraňováním odpadů a veterinární činností. Druhou větší společností Rolnická společnost, s.r.o. a její počet zaměstnanců se pohybuje také okolo 30. Jejím sídlem je Červená Voda a specializuje se na chov mléčného skotu a smíšené hospodářství. Za zmínku stojí ještě Agrosystém Mladkov, s.r.o, s hlavní činností smíšené hospodářství. Počet zaměstnanců se pohybuje okolo 18. (RISY.cz, © 2014)

Průmysl a stavebnictví

Většina průmyslových podniků se soustředí buď v Králíkách, nebo v Červené Vodě. Největším podnikem v Králíkách je firma OMB composites EU, a.s., která se soustředí na oblast kompozitních výrobků pro automobilový průmysl, dopravu a zemědělství. Zaměstnává okolo 240 pracovníků. Dále pak textilka INCOT spol., s.r.o. zaměstnávající okolo 170 osob. Společnost SEVEN - K, s.r.o. se zaměřením na povrchovou úpravu a zušlechťo-

vání kovů zaměstnává do 50 pracovníků. Velkým zaměstnavatelem je i pekárna Falta, s.r.o. s přibližně 50 zaměstnanci. Mezi menší, avšak důležité podniky patří stavebnické firmy STAVOFIN, s.r.o. a QTB, s.r.o. či společnost VYDRUS spol. s.r.o. se silniční nákladní dopravou. (RISY.cz, © 2014)

Druhé průmyslové středisko nalezneme v Červené Vodě. Jejím největším podnikem je textilní firma INTERCOLOR, a.s., která zaměstnává kolem 130 zaměstnanců. Následující jsou Kartáčovny spol. s.r.o. s 80 zaměstnanci na výrobu košťat a kartáčnických výrobků a Vysokozdvížné vozíky s.r.o. (RISY.cz, © 2014)

Služby

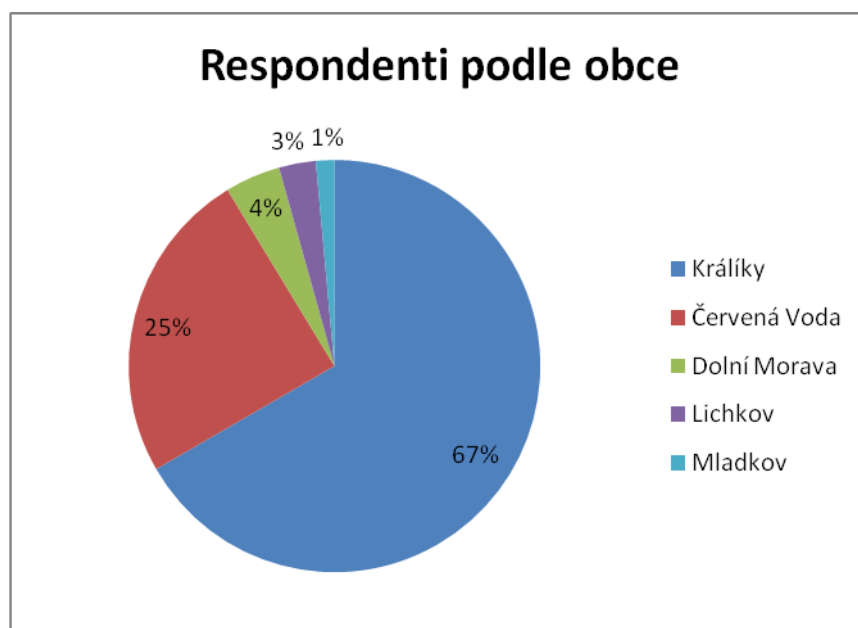
Velkým zaměstnavatelem je přímo město Králíky, které vytvořilo společnost s ručením omezeným - Služby města Králíky, které zaměstnává okolo 30 zaměstnanců. Má široký okruh činností - nakládání s odpady, údržba komunikací a zeleně, provoz veřejného osvětlení ad. V administrativní činnosti je zaměstnavatelem samotný Městský úřad Králíky. V oblasti školství je to pak Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Králíky. (RISY.cz, © 2014)

V Červené Vodě je velkým zaměstnavatelem léčebné zařízení AESKULAP, s.r.o., provozující ústavní zdravotní péči. Dále Domov důchodců sv. Zdislavy a Dopravní zdravotní služba Hás s.r.o. zajišťující zdravotní péči, který má 9 zaměstnanců. V oblasti cestovního ruchu musíme jmenovat Skipark Červená Voda, s.r.o., která provozuje skiareál včetně vleku. (RISY.cz, © 2014)

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

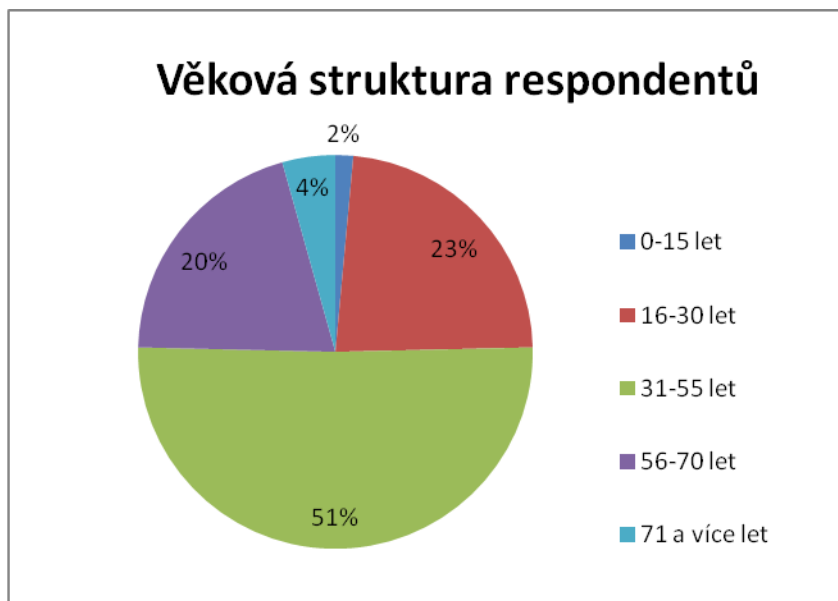
Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit spokojenost místního obyvatelstva se životem v mikroregionu Králícko, znalost a povědomí problematiky čerpání finančních prostředků z Evropské unie a také jejich názor, do jaké oblasti by měly finanční prostředky dále směřovat. Po spolupráci s vedením obce v Králíkách a místním podnikatelským subjektem v Červené Vodě bylo mezi občany distribuováno 105 dotazníků. Vyplněných se jich vrátilo 69, což značí velkou návratnost, ochotu místních občanů dotazník vyplnit a také zájem o dění v jejich regionu. Dotazník byl strukturovaný s jednoduchými otázkami a byl anonymní. Jeho znění přikládám do přílohy.

Nejvíce dotazníků bylo vyplněno respondenty z města Králík, poté následuje obec Červená Voda. Jedná se o dvě největší obce v mikroregionu, tudíž kopírují procento vyplněných dotazníků. Druhým předpokladem, který předpokládá, že nejvíce dotazníků bylo vyplněno právě obyvateli Králík a Červené Vody, je to, že dotazníky byly rozdávány právě v těchto obcích.

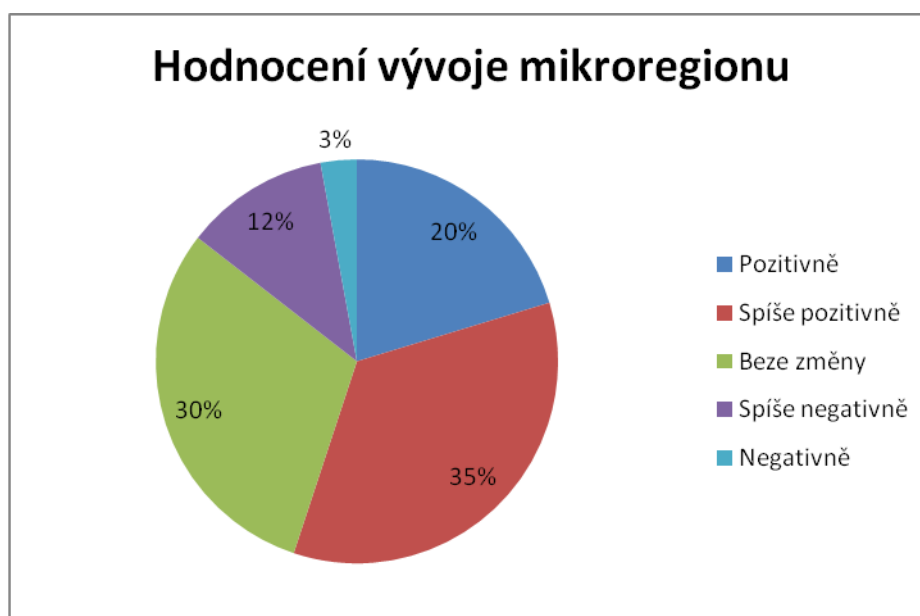
Graf 7. Rozdělení respondentů podle obce

Věkový profil respondentů je pozoruhodný v tom, že převážnou většinu dotazníků vyplnily osoby v produktivním věku. Odráží se v tom zájem obyvatelstva středního věku o mikroregion. Právě produktivní obyvatelstvo může ovlivnit vývoj, případně rozvoj regionu.

Graf 8. Věková struktura respondentů

Třetí otázkou bylo, jak občané v poslední době hodnotí vývoj mikroregionu Králícko. Většina obyvatel hodnotí vývoj mikroregionu pozitivně nebo spíše pozitivně - 55% respondentů. Při porovnání s 15% negativních odpovědí lze soudit, že obyvatelé jsou spíše spokojeni s vývojem regionu a změny hodnotí kladně.

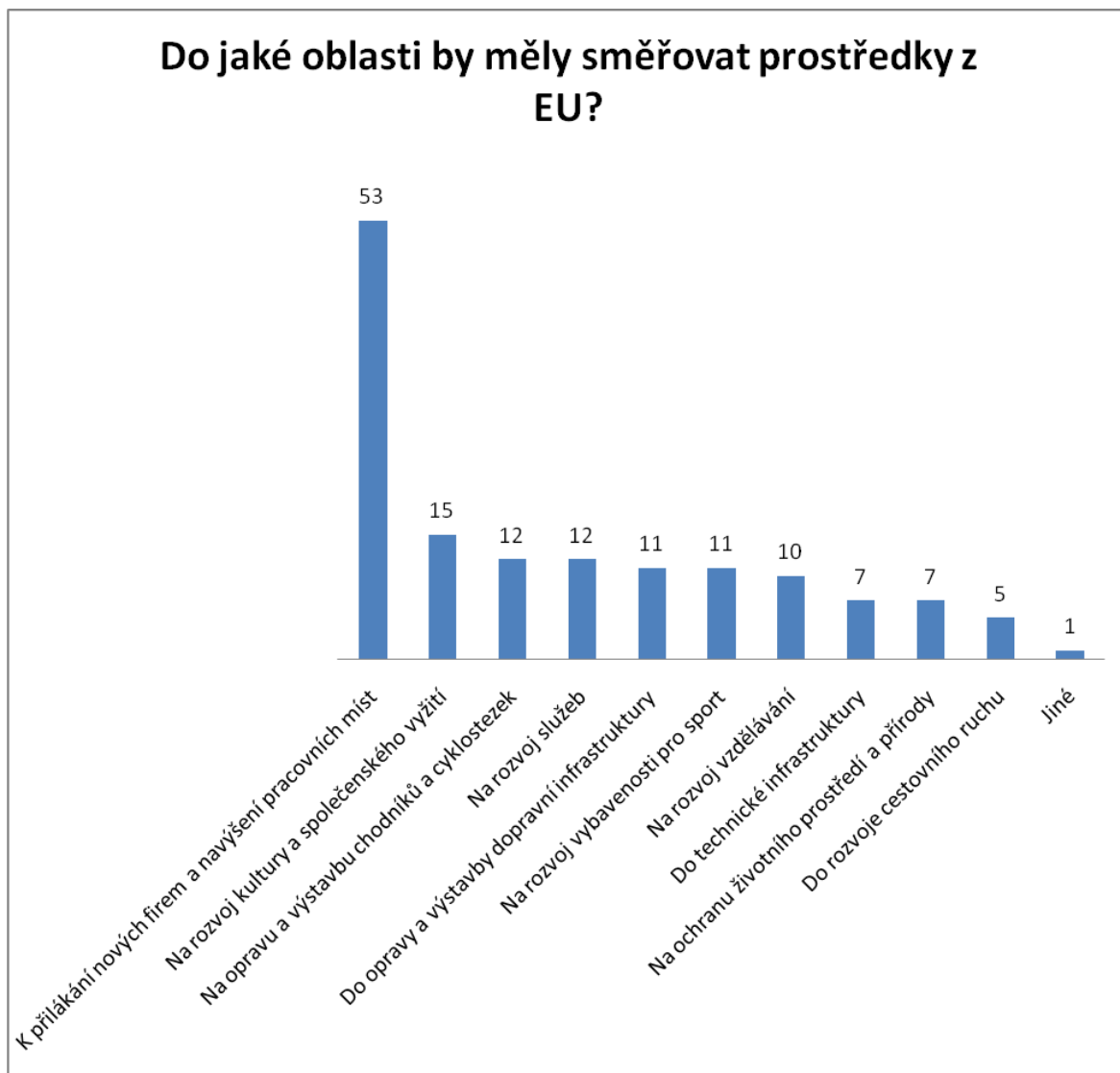

Graf 9. Hodnocení vývoje mikroregionu

Další otázka byla formulovaná na odpověď ano - ne a ptala se občanů, jestli ví o nějakém projektu, který byl realizován z prostředků EU a pokud ano, tak ať napíše který.

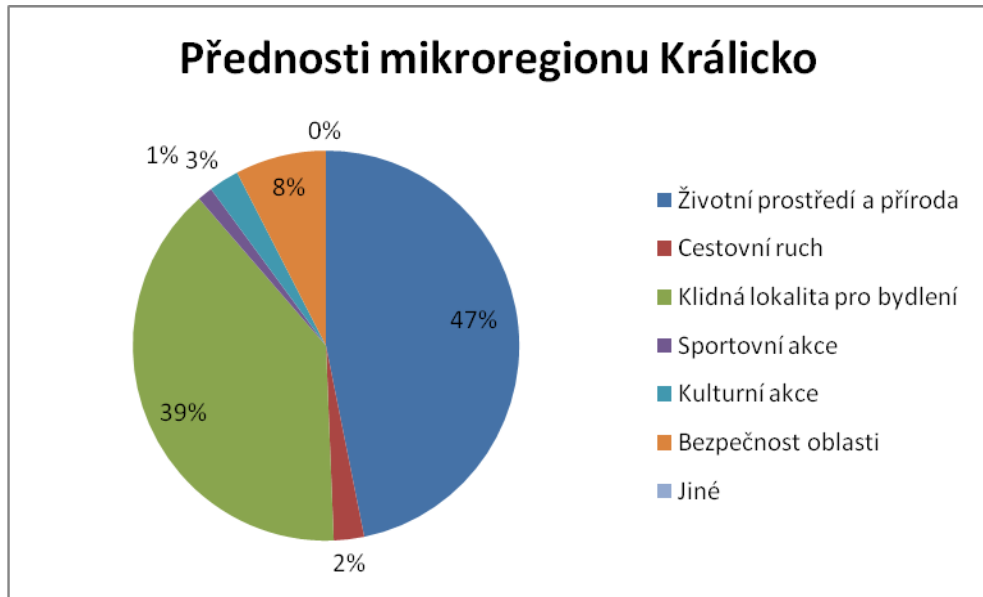
39% respondentů neví o žádném projektu, který byl realizován z fondů EU. U respondentů, kteří odpověděli kladně, jich nejvíce odpovídalo, že znají projekt na vybudování Vojenského muzea (v 21 případech), poté jmenovali revitalizaci tvrze Hůrka (v 9 případech), dva respondenti vědí o projektu Centrum turistického ruchu v Dolní Moravě a o modernizaci silnice. Další respondenti zmínili i projekty obřadní síně v Červené Vodě, lyžařskou běžeckou oblast Suchý vrch a sportovní areál v Červené Vodě. Zajímavé zjištění bylo, že 8 respondentů uvedlo jako projekt dotovaný EU cyklostezku vedoucí z Červené Vody do Králík, avšak takto cyklostezka byla financována jen z rozpočtů obcí, mikroregionu a z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury. Jelikož se v oblasti realizovalo 14 projektů, předpokládala jsem větší znalost a povědomí o těchto projektech. Vojenské muzeum v Králíkách je mezi občany nejvíce známé.

V další otázce jsem dala prostor respondentům, aby určili, do jaké oblasti by podle nich měly nejvíce směřovat "evropské" peníze. Z celkem z 11 možností si mohli vybrat maximálně 3 možnosti. Nejčastěji podpořenou odpovědí je - k přilákání nových firem a navýšení pracovních míst. Tato odpověď hluboce přesahuje všechny ostatní odpovědi a občané jsou si vědomi vysoké nezaměstnanosti a mála pracovních příležitostí v oblasti. Dalšími podporovanými oblastmi jsou rozvoj kultury, výstavba chodníků a cyklostezek, rozvoj služeb a investice do dopravní infrastruktury.

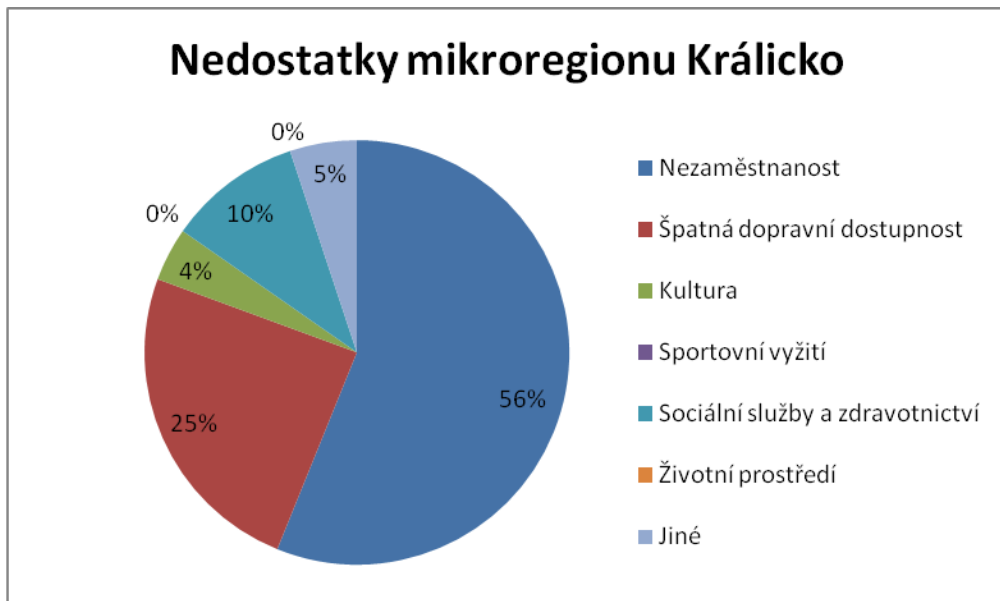

Graf 10. Budoucí využití prostředků EU podle občanů

Poslední dvě otázky zjišťují přednosti a nedostatky mikroregionu Králícko. Nejčastěji zmiňovanou předností života v mikroregionu je životní prostředí ve 47% a klidná lokalita pro bydlení v 39%. Častěji zmiňovaná přednost je také bezpečnost oblasti. Naopak více než polovina respondentů (56%) se shodla, že největším nedostatkem je nezaměstnanost. Poté často zmiňují i špatnou dopravní dostupnost. V 10% vidí občané nedostatek v sociálních službách a zdravotnictví, poté také v nedostatečném kulturním a sportovním vyžití. V jiné oblasti, kterou občané mohli doplnit, jmenovali špatně signální pokrytí Multiplexu 4 a uzavírání středních škol.

Graf 11. Přednosti mikroregionu Králicko

Graf 12. Nedostatky mikroregionu Králicko

7 VYHODNOCENÍ ROZHovorŮ SE STAROSTY

V rámci rozhovorů se starosty jsem se snažila zjistit jejich osobní zkušenosti s čerpáním prostředků z EU, osobní pohled na problematiku budoucího čerpání a plány jejich obce v oblasti budoucích projektů. Také jsem zjišťovala jejich osobní názor na nedostatky mikroregionu Králícka. Rozhovor se mi podařilo uskutečnit se třemi z pěti starostů a jedním místostarostou za obec Dolní Morava, který má na starost projekty. Po opětovných pokusech se mi nepodařilo rozhovor uskutečnit se starostou Červené Vody. Celkově starostové odpovídali na sedm otázek.

První otázka zněla: „*Má Vaše obec zkušenosti s čerpáním prostředků z Regionálního operačního programu Severovýchod?*“ Nejvíce zkušeností měla paní starostka Králík, která odpověděla, že bohaté a to jak kladné, tak záporné. Mezi kladné jmenovala dva projekty, o které obec žádala a na které dostala dotaci. Zápornou zkušeností uvedla, že v rámci jedné výzvy podala ještě projekt na revitalizaci prostranství kolem kostela, ale dotace byla udělena jen na projekt revitalizace tvrze Hůrka. Mezi další záporné zkušenosti uvedla velkou administrativní zátěž projektů, změnu podmínek během realizace projektu či krácení dotovaných prostředků. Zkušenosti s čerpáním měl také místostarosta Dolní Moravy. Starosta Lichkova sice uvedl, že zkušenosti s čerpáním z ROP má, ale uvedl projekty, které dotaci z ROP nedostaly. Starosta Mladkova zkušenosti nemá.

Druhá otázka zněla: „*Kolik projektů o dotaci z ROP Severovýchod Vaše obec podala a kolik projektů následně bylo realizováno?*“ Město Králíky podalo tři žádosti o dotaci, dva projekty byly dotované - Vojenské muzeum Králíky a revitalizace tvrze Hůrka, a již zmiňovaná žádost o revitalizaci prostranství kolem kostela v Králíkách byla zamítnuta. Obec Dolní Morava dostala dotaci na vybavenost cestovního ruchu a dotace jí byla přidělena. Ostatní obce nepodaly žádné žádosti o dotaci.

Třetí otázka zněla: „*Jste osobně spokojen/a s čerpáním prostředků z ROP Severovýchod v období 2007-2013?*“ Starostka Králík odpověděla kladně a otázku doplnila odpovědí, že do města šly peníze, které by město jinak nezískalo. Místostarosta Dolní Moravy je také spokojený, na území obce se realizovalo pět velkých projektů.

Čtvrtá otázka zněla: „*Které projekty jsou podle Vás nejdůležitější, aby se v nejbližší době realizovaly?*“ Město Králíky chce realizovat projekty na údržbu městského majetku a komunikací, vybudování sportoviště a občanské infrastruktury. Obec Lichkov chce podpořit

turistiku a vybudovat na svém území větrné elektrárny. Obec Dolní Morava plánuje projekty na zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury, především místní komunikace, osvětlení a vodovod. Obec Mladkov plánuje výstavbu kanalizace a zateplení obecních budov.

Pátá otázka zněla: „*Máte osobně vytipován jeden projekt, který by měl být realizován co nejdříve? (Ať již na území obce či celého mikroregionu)*“ Starostka Králík uvedla, že nejvíce potřebný je projekt na přebudování autobusového nádraží a výstavbu nové sportovní haly. Starosta Lichkova nejdříve chce opravit místní komunikace a zateplit obecní budovy. Místostarosta Dolní Moravy také uvedl jako nejpotřebnější opravu místní komunikace. Starosta Mladkova by nejdříve chtěl uskutečnit projekt na výstavbu cyklostezky vedoucí z Králík do Letohradu.

Šestá otázka zněla: „*Jaké projekty pro období 2014-2020 Vaše obec plánuje realizovat za pomoci fondů EU?*“ Králíky chtějí požádat ROP Severovýchod o dotaci na již zmiňované přebudování autobusového nádraží, projekt již mají připraven a čeká na výzvy. Ostatní tři obce zatím nemají připravené žádné konkrétní projekty.

Poslední otázka zněla: „*V jaké oblasti spatřujete největší problémy a nedostatky mikroregionu Králicko?*“ Odpovědi starostů mě překvapily v tom, jak velice se podobají výsledkům z dotazníkového šetření. Největší a nejčastěji zmiňovaným nedostatkem je podle nich nezaměstnanost a špatná dopravní dostupnost. Starostka Králík hovoří o problému nezaměstnanosti v tom smyslu, že chybí ve městě větší zájem o zaměstnání ze strany lidí, že lidé nejsou ochotni změnit svou kvalifikaci a hledají jen práci ve svém vystudovaném oboru. Dále hovoří o problému vzdělanostní struktury obyvatel, že vzdělaní lidé odchází z regionu pryč, firmy poté se specializují jen na jednoduché a učební obory a takto se tvoří spirála, která odvádí další vzdělané lidi z oblasti. Na nezaměstnanosti se výrazně podle ní zapsal i zánik firem v regionu, kdy jmenovala bývalou nemocnici v Červené Vodě a zánik gymnázia v Králíkách. Starosta Lichkova také na prvním místě uvedl jako problém mikroregionu právě nezaměstnanost a stěžoval si na úpadek větší firmy v obci a poté následný úbytek obyvatel. Místostarosta Dolní Moravy považuje také za problém mikroregionu nedostatek pracovních příležitostí.

Druhým zmiňovaným problémem je špatná dopravní obslužnost a dostupnost mikroregionu. Tento nedostatek zmiňují všichni čtyři starostové. Starostka Králík vysvětluje, že je

velkým problémem sladit dopravním obslužnost Pardubického a Olomouckého kraje, protože kraje navzájem nespolupracují. Místostarosta Dolní Moravy k tomuto problému přidává, že pokud by například jezdily rychlíky do Králík, tak selepší dostupnost ostatních měst a lidé z mikroregionu nebudou odcházet.

Dalšími zmiňovanými problémy a nedostatky byly postupný zánik středních škol, chybějící průmyslová zóna, nezáměr lidí bydlet v tomto mikroregionu či nedostatečné služby především v oblasti zdravotnictví.

8 SWOT ANALÝZA MIKROREGIONU KRÁLICKO

SWOT analýza jsem vytvořila v návaznosti na socioekonomickou analýzu, dotazníkové šetření mezi občany mikroregionu a podle rozhovorů se starosty. Využila jsem také poznatků, kterých jsem osobně získala při návštěvách tohoto regionu. Mikroregion Králícko nemá žádnou koncepci rozvoje, ani SWOT analýzu. Jediné město Králíky má Strategický plán rozvoje města Králíky, avšak tento plán je zaměřen jen na území obce. Proto vlastní vytvoření SWOT analýzy vztahující se na celé území ORP Králíky je nezbytné. Tato SWOT analýza navazuje na SWOT analýzu města Králík a rozvíjí ji z pohledu dalších obcí.

Tab. 5. SWOT analýza mikroregionu Králícko

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Turisticky atraktivní oblast • Znamá lokalita zimních sportů • Historická atraktivita, především komplex opevnění • Dobře fungující organizace destinačního managementu • Čisté životní prostředí • Malebný a pestrý krajinný ráz • Dobrý stav silničních komunikací III. třídy • Aktivní vojenské kluby a spolková činnost • Dobrá přeshraniční spolupráce s Polskem • Příležitosti pro sportovní vyžití • Klidné prostředí pro bydlení a život 	<ul style="list-style-type: none"> • Klesající počet obyvatel • Vysoká nezaměstnanost • Nedostatek pracovních příležitostí především pro kvalifikovanou pracovní sílu • Nedostatek zaměstnavatelů a firem • Špatný stav technické infrastruktury v obcích (kanalizace, plyn, signálové pokrytí) • Nedostatečná sociální péče o občany • Omezené vzdělávání v mikroregionu • Špatný stav silnic I. a II. třídy a místních komunikací • Špatná dopravní dostupnost • Chybějící nebo nedostatečná zdra-

<ul style="list-style-type: none"> • Nízká kriminalita • Spolupráce veřejné správy s občany 	<p>votní péče</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky (bazén, hřiště)
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Blízkost Polska a polského trhu • Spádovost města Králíky pro ostatní obce v oblasti služeb • Rostoucí zájem o cestovní ruch a služby v cestovním ruchu • Možnost čerpání dotací na podporu rozvoje regionu • Spolupráce obcí v rámci Mikroregionu • Zájem mladší generace o bydlení v čistém životním prostředí a v klidné oblasti • Podpora malého a středního podnikání ze strany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Velká plocha přírodně chráněné krajiny • Poloha regionu mimo hlavní obchodní a dopravní tahy • Ohrožení povodní • Sněhové kalamity • Nedostatek finančních zdrojů pro rozvoj • Odliv mladého a vzdělaného obyvatelstva • Stárnutí obyvatel • Zvyšování daní pro drobné podnikatele • Rušení dopravním spojů a zhoršení návaznosti spojů • Nezájem státu o pohraniční regiony

Zdroj: Vlastní zpracování

9 ANALÝZA REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013 SPOLUFINANCOVANÝCH Z PROSTŘEDKŮ REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU SEVEROVÝCHOD

V rámci této kapitoly se zaměřím na všechny projekty realizované z ROP Severovýchod v programovacím období 2007-2013. Provedu analýzu všech projektů podle místa realizace projektu, rozdělím projekty podle prioritních os, podle termínu ukončení realizace projektu a podle typu žadatele. V další části se budu věnovat financování projektů. Cílem této analýzy bude podat ucelený obraz všech projektů realizovaných za minulé programovací období v mikroregionu Králícko. Informace o projektech budu čerpat z webových stránek Regionální rady regionu soudržnosti Severovýchod a z webového portálu RISY.cz. Pro lepší znázornění vytvořím grafy a tabulky, které dokreslí celkový pohled na analýzu.

9.1 Přehled realizovaných projektů

V programovacím období 2007-2013 bylo na území ORP Králíky (tj. mikroregionu Králícko) realizováno celkem 14 projektů spolufinancovaných z prostředků Regionálního operačního programu Severovýchod. V tabulce je uveden název projektu, místo realizace projektu, zařazení projektu do prioritní osy v rámci ROP Severovýchod a je zde také uveden žadatel. Tato tabulka bude sloužit jako výchozí zdroj pro analýzu.

Tab. 6. Realizované projekty v ORP Králíky 2007-2013

Název projektu	Místo realizace	Prioritní osa	Žadatel
Centrum turistického ruchu Dolní Morava	Dolní Morava	Cestovní ruch	SNĚŽNÍK, a.s.
Dolní Morava - Lokalita pod Horskou službou	Dolní Morava	Cestovní ruch	VAKABRNO CZ s.r.o.
Dolní Morava - vybavenost cestovního ruchu	Dolní Morava	Cestovní ruch	Obec Dolní Morava

Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora	Červená Voda	Cestovní ruch	SKIPARK ČERVENÁ VODA s.r.o.
Marketingová kampaň Turistické oblasti Králický Sněžník	Králíky	Cestovní ruch	Králický Sněžník, o.p.s.
Modernizace a rozšíření prostor "Penzion Sport"	Dolní Morava	Cestovní ruch	MIDOS BRNO, spol. s r.o
Modernizace silnice II/312 Králíky - křižovatka Červený Potok, I. Etapa	Králíky	Rozvoj dopravní infrastruktury	Pardubický kraj
Objekt informačního a sociálního zázemí Lyžařské běžecké oblasti Buková hora - Suchý vrch	Červená Voda	Cestovní ruch	Sdružení obcí Orlicko
Obnova turistické chaty na Suchém vrchu	Červená Voda	Cestovní ruch	CVS Žamberk s.r.o.
Smuteční síň v Červené Vodě	Červená Voda	Rozvoj městských a venkovských oblastí	Obec Červená Voda
Turistická oblast Králický Sněžník - profesionální partner v cestovním ruchu	Králíky, Mladkov, Červená Voda, Dolní Morava, Lichkov	Cestovní ruch	Králický Sněžník, o.p.s.
Víceúčelové sportoviště - Červená Voda	Červená Voda	Rozvoj městských a venkovských oblastí	Obec Červená Voda
Vojenské muzeum Králíky	Králíky	Cestovní ruch	Město Králíky

Zvýšení turistické atraktivity Králické pevnostní oblasti - revitalizace tvrze Hůrka	Králíky	Cestovní ruch	Město Králíky
--	---------	---------------	---------------

Zdroj: (RR Severovýchod, © 2014; Tabulka: vlastní zpracování)

9.2 Projekty podle místa realizace

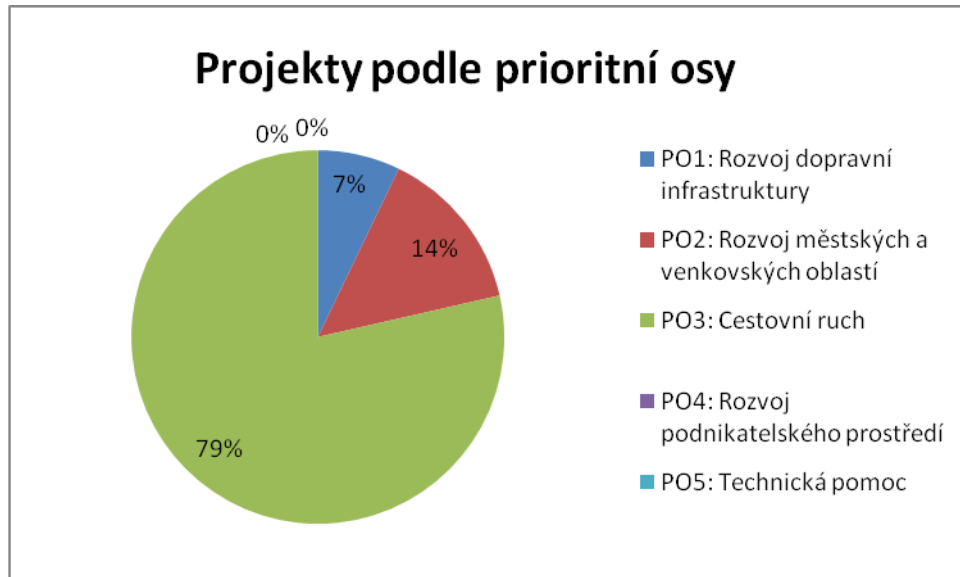

Graf 13. Místo realizace projektů (RR Severovýchod, © 2014)

Nejvíce realizovaných projektů bylo na území obce Červená Voda, hned poté v Králíkách a Dolní Moravě. V Mladkově a Lichkově byl realizován jen jeden projekt, který byl navíc společný pro všech pět obcí. Ve srovnání k počtu obyvatel je počet projektů přímo úměrný v obcích Králíky a Červená Voda, které mají nejvíce obyvatel. V Dolní Moravě je pak situace opačná. Obec má nejméně obyvatel ze všech pěti obcí, ale počet projektů je zde vysoký. Tento trend lze přičíst velkému turistickému zaměření obce, jak již na zimní sporty, tak i jakožto, že je výchozím bodem pro letní turistiku. Jak se v analýze dovíme dále, nejvíce realizovaných projektů jde právě na podporu cestovního ruchu a obec Dolní Morava z této podpory velmi těží.

9.3 Zařazení realizovaných projektů do prioritních os ROP

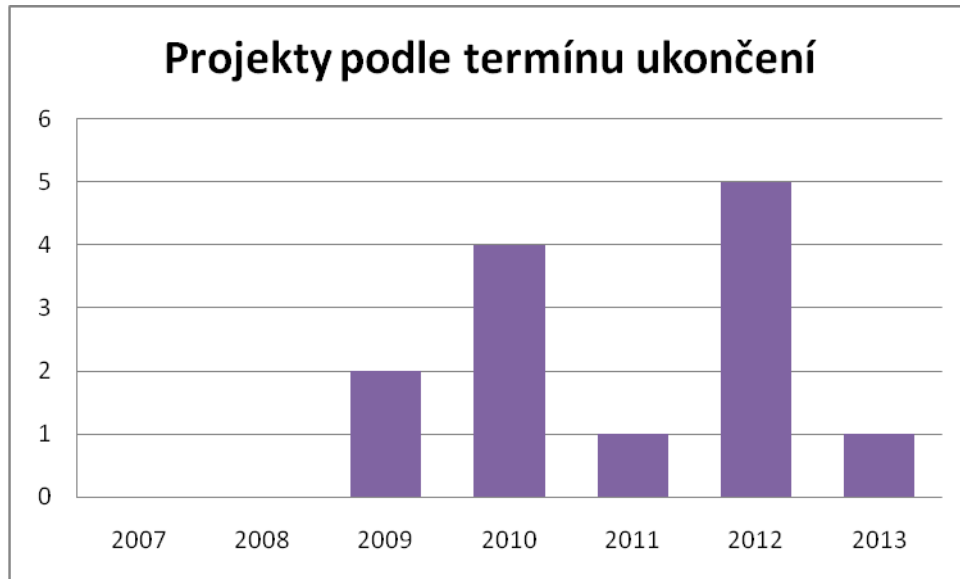
Severovýchod

Graf 14. Projekty podle prioritní osy (RR Severovýchod, © 2014)

Celá oblast Králicka je zaměřená na cestovní ruch, letní i zimní sporty a turistiku. Proto není překvapením, že skoro 80 % realizovaných projektů se právě nachází v prioritní ose č. 3: Cestovní ruch. Tyto projekty jsou jak na podporu cestovního ruchu jako takového, přes budování penzionů a chat až po vybudování lyžařského areálu a lyžařských tras. Nesmíme zapomenout na historické dědictví Králicka, a proto byly realizovány projekty jako vybudování Vojenského muzea či revitalizace tvrze Hůrka, které mají připomenout postavení Králicka před 2. světovou válkou a během ní. Dva projekty v prioritní ose č. 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí byly realizovány v Červené Vodě, jednalo se o výstavbu smuteční síně a víceúčelového sportoviště. Posledním realizovaným projektem byla modernizace silnice Králíky - křižovatka Červený Potok, který se řadí do prioritní osy č. 1: Rozvoj dopravní infrastruktury. Z prioritní osy č. 4 a 5 nebyly realizovány žádné projekty.

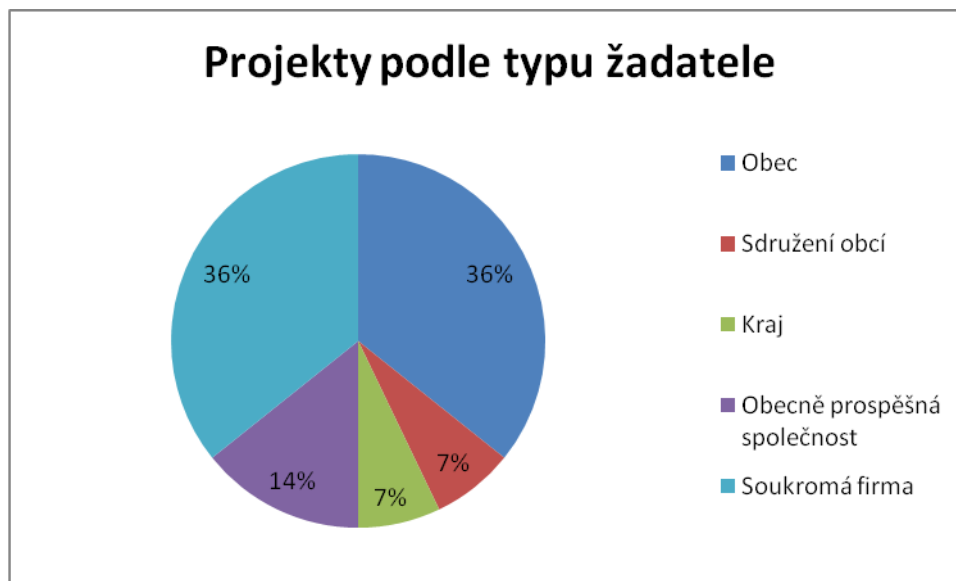
9.4 Projekty podle termínu ukončení

Graf 15. Projekty podle termínu ukončení (RR Severovýchod, © 2014)

Většina projektů byla ukončena v druhé polovině programovacího období. Mezi prvními realizovanými projekty v roce 2009 byla smuteční síň v Červené Vodě a zázemí běžeckých tras. Naopak posledním realizovaným projektem modernizace silnice z Králík do Červeného potoka, která byla dokončena v roce 2013. Všechny projekty měly dobu realizace od půl roku do 2 let.

9.5 Projekty podle typu žadatele

Graf 16. Projekty podle typu žadatele (RR Severovýchod, © 2014)

V dalším grafu jsem se zaměřila na typy žadatelů o realizaci projektů. Shodně po 36% byla žadatelem obec a soukromá firma. Dva projekty byly realizovány na žádost obecně prospěšné společnosti, jeden projekt má žadatele sdružení obcí a poslední jeden projekt má žadatele kraj. Obce žádaly o realizaci projektů, které podpořily rozvoj obce, byly to projekty například na vybudování hřiště, smuteční síně či vojenského muzea. Naopak soukromé firmy žádaly o dotace na vybudování lyžařského areálu, obnovy turistické chaty či penzionu. Obecně prospěšná společnost Králický Sněžník žádala o příspěvky na marketingovou kampaň své turistické oblasti. Pardubický kraj byl žadatelem o modernizaci silnice II. třídy a sdružení obcí podalo žádost o objekt pro běžecké lyžování. Typ žadatele má i vliv na finanční rámec projektů, který bude popsán v další kapitole. Pokud byla žadatelem soukromá firma, tak se na realizaci prostředků musela podílet také svými soukromými finančními prostředky.

9.6 Finanční rámec realizovaných projektů

Tab. 7. Finanční rámec projektů

Název projektu	Rozpočet celkem	Příspěvek EU	Soukromé prostředky	Národní prostředky	Podíl příspěvku EU na celkovém rozpočtu projektu
Centrum turistického ruchu Dolní Morava	687 240 490	204 000 003	360 000 005	36 000 001 (rozpočet RR)	30%
Dolní Morava - Lokalita pod Horskou službou	78 207 154	12 712 972	33 951 524	2 243 466 (rozpočet RR)	16%
Dolní Morava - vybavenost cestovního ruchu	5 932 367	4 467 112	0	788 314 (394 157 rozpočet RR+ 394 157 rozpočet obce)	75%
Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora	238 221 011	30 000 000	77 797 009	5 294 118 (rozpočet RR)	13%
Marketingová kampaň Turistické oblasti Králický Sněžník	5 997 912	4 989 085	0	880 427 (440 213 rozpočet RR + 440 214 jiné národní prostředky)	83%
Modernizace a rozšíření prostor "Penzion Sport"	25 351 614	10 631 593	8 338 506	1 876 164 (rozpočet RR)	42%
Modernizace silnice II/312 Králíky - křižovatka Červený Potok, I. Etapa	92 513 245	77 655 251	0	13 703 868 (rozpočet kraje)	84%
Objekt informačního a sociálního zázemí Lyžařské běžecké oblasti Buková hora - Suchý vrch	10 024 232	8 110 109	0	1 483 050 (715 597 rozpočet RR+ 767 453 jiné národní prostředky)	81%
Obnova turistické chaty na Suchém vrchu	42 388 320	21 357 943	16 751 328	3 769 049 (rozpočet RR)	50%
Smuteční síň v Červené Vodě	10 610 233	8 982 317	0	1 585 116 (792557 rozpočet RR + 792 558 rozpočet obce)	85%
Turistická oblast Králický Sněžník -	5 640 600	4 771 853	0	868747 (421 045 rozpočet RR + 447	85%

profesionální partner v cestovním ruchu				702 jiné národní prostředky)	
Víceúčelové sportoviště - Červená Voda	10 491 902	8 918 116	0	1 573 785 (786 893 rozpočet RR + 786 893 rozpočet obce)	85%
Vojenské muzeum Králíky	77 647 187	65 311 778	0	11 525 608 (5 762 804 rozpočet RR + 5 762 804 rozpočet obce)	84%
Zvýšení turistické atraktivity Kralické pevnostní oblasti - revitalizace tvrze Hůrka	18 567 371	15 160 428	0	2 675 370 (1 337 685 rozpočet RR + 1 337 685 rozpočet obce)	82%

Zdroj: (RISY.cz, © 2014; Tabulka: vlastní zpracování)

10 ROZBOR JEDNOTLIVÝCH REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ

10.1 Modernizace silnice II/312 Králíky - křižovatka Červený Potok, I. etapa

Číslo projektu: CZ.1.19/1.1.00/29.01182

Prioritní osa: 1. Rozvoj dopravní infrastruktury

Oblast podpory: 1.1. Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury

Doba realizace: 15. 10. 2012 - 31. 10. 2013

Žadatel: Pardubický kraj

Celkový rozpočet: 92 513 245 Kč

Cílem projektu byla modernizace silnice II. třídy č. 312, a to v úseku od křižovatky se silnicí I. třídy č. 43 v Králíkách až po křižovatku se silnicí III. třídy č. 31212 ve směru na obec Horní Lipka. Tato silnice v blízkosti pohraničí je využívána jako přístupová silnice do turistické oblasti Králický Sněžník. Celý úsek byl v havarijním technickém stavu. Jedná se o páteřní silnici Pardubického kraje a pro cestující bude snadnější se napojit na transevropskou silniční síť TEN-T. Cílovou skupinou tohoto projektu jsou místní obyvatelé, turisté navštěvující místní turistickou oblast a další projíždějící uživatelé této silnice. (RISY.cz, © 2014)

Projekt reaguje na dotazníkové šetření, konkrétně na požadavek občanů, aby dotace z EU směřovaly do opravy a výstavby dopravní infrastruktury. Tato oblast je na páté pozici, kterou je podle občanů nejvíce třeba podpořit. Špatná dopravní dostupnost je v dotazníkovém šetření zmiňována také jako druhý nejčastější nedostatek mikroregionu Králicko. V návaznosti na rozhovory se starosty vyplynula špatná dopravní dostupnost jako druhý nejzávažnější nedostatek mikroregionu. Ve SWOT analýze Králicka jsou definovány slabé stránky, které se váží k tomuto projektu. Jedná se o špatný stav silnicí I. a III. třídy a místních komunikací a také špatná dopravní obslužnost. Realizováním tohoto projektu došlo alespoň k částečné eliminaci těchto slabých stránek, došlo ke zlepšení dopravní dostupnosti, jak města Králík, tak i turistické oblasti Králický Sněžník. Uskutečněním tohoto projektu došlo také k navýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, ke snížení doby jízdy a v neposlední řadě i komfortu jízdy pro uživatele této komunikace.

10.2 Smuteční síň v Červené Vodě

Číslo projektu: CZ.1.13/2.3.00/02.00195

Prioritní osa: 2. Rozvoj městských a venkovských oblastí

Oblast podpory: 2.3. Rozvoj venkova

Doba realizace: 10. 11. 2008 - 30. 11. 2009

Žadatel: Obec Červená Voda

Celkový rozpočet: 10 610 233 Kč

Podstata projektu spočívá ve výstavbě objektu smuteční síně v obci Červená Voda. Cílem projektu bylo vytvořit prostory pro důstojné uspořádání společenských posledních rozloučení, dále vytvořit prostory pro uložení těl před obřadem a také samostatný prostor pro kancelář pohřební služby, která bude sloužit pozůstalým, aby zde mohli sjednat veškeré potřebné náležitosti. Před realizací projektu se tyto obřady konaly provizorně v Domově seniorů v Červené Vodě, avšak tyto prostory nevyhovovaly, ať již omezeným prostorem, neadekvátností prostředí pro konání těchto obřadů a z etického hlediska, tedy v místě, kde tráví zbytek svého života velký počet seniorů z králického regionu. (RISY.cz, © 2014)

Realizací tohoto projektu došlo ke zkvalitnění občanské vybavenosti. Tato smuteční síň bude sloužit jak obyvatelům Červené Vody, tak i obyvatelům celého mikroregionu, kteří budou využívat služeb tohoto objektu. Občané tedy již nebudou využívat provizorních prostor nebo cestovat do vzdálenějších měst. Tento projekt navazuje na rozhovory se starosty, kteří udávají problém nedostatečných služeb pro obyvatelstvo a občané v dotazníkovém šetření podpořili rozvoj služeb na třetím místě.

10.3 Víceúčelové sportoviště - Červená Voda

Číslo projektu: CZ.1.13/2.3.00/10.00624

Prioritní osa: 2. Rozvoj městských a venkovských oblastí

Oblast podpory: 2.3. Rozvoj venkova

Doba realizace: 1. 10. 2009 - 30. 6. 2010

Žadatel: Obec Červená Voda

Celkový rozpočet: 10 491 902 Kč

Původní prostory ke sportovnímu a volnočasovému vyžití byly zcela nevyhovující. Občané i škola využívaly prostor sportovního areálu v blízkosti základní školy, který byl však ve velmi špatném stavu. Nové sportoviště teď slouží jak základní škole, tak i organizovaným sportovcům, tak i veřejnosti. Projektem vzniklo nové modifikované hřiště na fotbal, volejbal, basketbal, tenis i floorball. K hřišti jsou přidružené šatny včetně sociálního zařízení a malá tribuna. (RISY.cz, © 2014)

Realizovaný projekt na vybudování nového víceúčelového sportoviště naplnil jednu z priorit, které požadovalo zastupitelstvo obce Červená Voda. Realizace projektu je přínosná především pro občany obce Červená voda a to nejvíce pro žáky základní školy. Došlo ke zkvalitnění obecní infrastruktury pro sportovní vyžití. V obci se zlepšily podmínky pro konání sportovních akcí a pro místní občany je k dispozici další místo pro trávení svého volného času. Výstavba sportoviště také naplnila přání občanů v dotazníkovém šetření, aby dotace z EU šly na rozvoj vybavenosti pro sport, který uvedli jako 4 nejvíce podpořenou oblast. V rámci SWOT analýzy projekt posílil silnou stránku a to příležitosti pro sportovní vyžití a také slabou stránku a to chybějící doplňkové zázemí pro občany a návštěvníky.

10.4 Centrum turistického ruchu Dolní Morava

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/14.00969

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 14. 6. 2010 - 31. 7. 2012

Žadatel: Sněžník, a.s.

Celkový rozpočet: 687 240 490 Kč

Cílem projektu bylo vybudovat Centrum turistického ruchu v Dolní Moravě, které bude sloužit návštěvníkům a turistům navštěvující turistickou oblast Králický Sněžník. Toto centrum zajišťuje komplexní služby pro rozvoj turistického ruchu. Nabízí služby pro lyžaře, je zde vybudováno lanové centrum a bobová dráha. Součástí centra jsou i ubytovací

služby - hotel****, ubytování, restaurace, kongresový sál, wellness centrum, sauny, masáže, posilovna, bowling, golfový тренаžér a další. Celkově je zde vybudováno 255 lůžek, 169 parkovacích míst, 44 pracovních míst a 5,3 km lyžařských běžeckých stezek. Návštěvníci a turisté mají zde možnost stálé rekreace během všech ročních období. (RISY.cz, © 2014)

Přínos tohoto projektu je jak pro místní občany, tak i pro turisty. Místní obyvatelé dostali nové pracovní příležitosti a s tímto centrem roste i návštěvnost regionu, která se pak promítá do tržeb celého regionu. Pro turisty je zde vybudováno kompletní zázemí se všemi službami. Uskutečněním tohoto projektu došlo k výraznému zlepšení sportovního vyžití především v zimních měsících. Projekt navazuje na dotazníkové šetření a naplňuje hned čtyři podporované oblasti - přilákání nových firem a navýšení pracovních míst, rozvoj služeb, rozvoj vybavenosti pro sport a rozvoj cestovního ruchu. V návaznosti na rozhovory se starosty částečně řeší problém nezaměstnanosti, jelikož realizací tohoto projektu vzniklo 44 nových pracovních míst.

Projekt má velkou návaznost na SWOT analýzu, posiluje silné stránky - turisticky atraktivní oblast, známá lokalita zimních sportů a příležitosti pro sportovní vyžití. Ze slabých stránek zlepšuje a odstraňuje vysokou nezaměstnanost, nedostatek pracovních příležitostí a chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky. Z příležitostí podporuje rostoucí zájem o cestovní ruch a služby v cestovním ruchu.

10.5 Dolní Morava - Lokalita pod Horskou službou

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/14.00969

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 27. 10. 2010 - 31. 10. 2012

Žadatel: VAKABRNO CZ s.r.o.

Celkový rozpočet: 78 207 154 Kč

Předmětem projektu byla výstavba penzionu Jiřinka. Tento apartmánový penzion nabízí ubytování ve 12 apartmánech, které jsou vybaveny kuchyňským koutem, koupelnou a WC.

Penzion dohromady obsahuje 25 lůžek a nabízí i další služby - wellness, vinný sklípek, úschovna kol a lyží či půjčovnu outdoorového vybavení. Venkovní zázemí penzionu zahrnuje bazén, tenisový kurt, hřiště na petangue, kuželky, stolní tenis, dětský koutek a gril s posezením. Součástí tohoto projektu je i vytvoření dvou okruhů naučných stezek o celkové délce 26 km. (RISY.cz, © 2014)

Realizací tohoto projektu byly doplněny chybějící ubytovací kapacity v turisticky atraktivní Dolní Moravě a také vybudování doprovodných služeb pro cestovní ruch. Cestovní ruch je hlavním předpokladem rozvoje této oblasti, proto projekt zapadá do požadavků SWOT analýzy. Dalším přínosem je vytvoření dvou stálých pracovních míst. Projekt je zaměřen především na přilákání nových návštěvníků a turistů, kteří zde zůstanou déle než jeden den. Projekt navazuje na dotazníkové šetření v požadavku přilákání nových firem a navýšení pracovních míst, rozvoj služeb, rozvoj vybavenosti pro sport a rozvoj cestovního ruchu, kdy tyto oblasti by občané chtěli podpořit.

10.6 Dolní Morava - vybavenost cestovního ruchu

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/14.00923

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 31. 12. 2010 - 31. 10. 2011

Žadatel: Obec Dolní Morava

Celkový rozpočet: 5 932 367 Kč

O projekt požádala obec Dolní Morava a týkal se vybudování turistické a volnočasové infrastruktury. Vybuďovalo se hřiště s hracími prvky, hokejové hřiště, skatepark, naučné cyklotrasy s 3 odpočinkovými místy a 9 informačními tabulemi. Pro turisty bylo zřízeno 7 orientačních tabulí a 65 směrovek. (RISY.cz, © 2014)

Realizací projektu došlo ke zkvalitnění podmínek pro cestovní ruch. Vybudované hřiště slouží jak místním obyvatelům, tak i přichozím návštěvníkům a zlepšilo podmínky sportovního vyžití v obci. Zařízení a značení v rámci turistických tras zlepšuje orientaci turistů a zkvalitňuje jejich poznání. Projekt zapadá jak do požadavků občanů, tak i do SWOT ana-

lýzy, kdy posiluje atraktivitu oblasti a pracuje na odstranění bodu - chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky.

10.7 Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/02.00303

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 25. 8. 2009 - 31. 7. 2010

Žadatel: Skipark Červená Voda s.r.o.

Celkový rozpočet: 238 221 011 Kč

Projektem byl vybudován nový kompletně vybavený Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora. Základem toho areálu je vybudování 1640 m dlouhé lanové dráhy (jedná se o vyhřívanou krytou čtyřsedačkovou lanovku) a 1950 m dlouhou sjezdovou trať, která je technicky zasněžována. Součástí projektu bylo i vybudování parkoviště a rozšíření a úprava přístupové komunikace. Návštěvníkům slouží dole pod vlekem půjčovna a úschovna lyží, skiservis a také restaurace. (RISY.cz, © 2014)

Projekt naplňuje cíl zvýšení atraktivity území pro tuzemské i zahraniční návštěvníky. Rozšiřuje nabídku sportovního vyžití především v zimních měsících v oblasti zimních sportů. Na dotazníkové šetření navazuje v bodě rozvoje vybavenosti pro sport a rozvoje cestovního ruchu. Částečně navazuje i na rozhovory se starosty v úpravě místní komunikace. Ve SWOT analýze posiluje silné stránky - turisticky atraktivní oblast, známá lokalita zimních sportů a příležitosti pro sportovní vyžití. Ve slabých stránkách řeší špatný stav místních komunikací.

10.8 Modernizace a rozšíření prostor - Penzion Sport

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/02.00246

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 1. 10. 2008 - 30. 9. 2011

Žadatel: Midos Brno, spol. s.r.o.

Celkový rozpočet: 25 351 614 Kč

Podstatou projektu bylo zvýšení ubytovací kapacity již existujícího penzionu Sport o 25 nových lůžek. V penzionu byl také vybudován kongresový sál s kapacitou 40 osob, rekonstruována kuchyně, navýšena kapacita hotelové restaurace o 100%, bylo vybudováno kryté stání pro tři automobily a vybudováno relaxační centrum se saunou a prostor pro cvičení aerobiku. (RISY.cz, © 2014)

Dopad tohoto projektu je na zkvalitnění ubytovacího zařízení a tím i zlepšení podmínek pro rozvoj cestovního ruchu. Po rekonstrukci došlo ke zvýšení návštěvnosti hotelu a potažmo i regionu. Realizací tohoto projektu vznikla také tři nová pracovní místa. Projekt zapadá jak do požadavků občanů i starostů, tak i do SWOT analýzy v oblasti silných i slabých stránek.

10.9 Objekt informačního a sociálního zázemí Lyžařské běžecké oblast

Buková hora - Suchý vrch

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/02.00190

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 16. 4. 2009 - 30. 11. 2009

Žadatel: Sdružení obcí Orlicko

Celkový rozpočet: 10 024 232 Kč

Zaměření projektu je na rozvinutí služeb červenovodského sedla v oblasti upravovaných běžeckých stop, které v sezóně využívá až 25 000 lyžařů. Projektem bylo vybudováno sociální zázemí pro lyžaře v místě nástupu do lyžařských stop a modernizace informačního centra v Červenovodském sedle. (RISY.cz, © 2014)

Tento projekt doplňuje ostatní projekty v rámci cestovního ruchu uskutečněné na Králicku. Došlo ke zlepšení podmínek v cestovním ruchu a zlepšení sportovního vyžití v oblasti. Projekt má dopady jak na místní obyvatelstvo, tak i na návštěvníky. Projekt zapadá jak do požadavků občanů v rámci investic do sportovního vyžití a cestovního ruchu, tak i navazuje na SWOT analýzu v oblasti cestovního ruchu a sportovního vyžití. Odstraňuje také slabou stránku a to chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky.

10.10 Obnova turistické chaty na Suchém vrchu

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/14.00900

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 15. 4. 2011 - 31. 8. 2012

Žadatel: CVS Žamberk s.r.o.

Celkový rozpočet: 42 388 320 Kč

Projektem byla uskutečněna komplexní rekonstrukce turistické chaty na Suchém vrchu. Chata opět obnovila svou činnost, kterou přerušila po požáru v roce 2003. Projekt respektuje historické ztvárnění chaty, původní chata byla vystavena již v letech 1926-1927. Posláním chaty je poskytování služeb základní infrastruktury cestovního ruchu, poskytuje také nadstandardní ubytování, kdy zde bylo vystavěno 10 apartmánů a wellness, tak i restaurace s 55 místy a provoz rychlého občerstvení. (RISY.cz, © 2014)

Projekt zlepšuje podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, nabízí jak standardní ubytování, tak i ubytování pro náročnějšího turistu. Chata slouží jako výchozí místo pro pěší turistiku, tak je i výchozím místem pro zimní sporty. Projekt částečně navazuje na požadavek rozvoje cestovního ruchu ze strany občanů. Posiluje silnou stránku mikroregionu - turisticky atraktivní oblast.

10.11 Vojenské muzeum Králíky

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/02.00176

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 1. 5. 2009 - 30. 6. 2010

Žadatel: Město Králíky

Celkový rozpočet: 77 647 187 Kč

Samotný projekt byl realizován ve stávajícím areálu muzea. Cílem bylo vytvoření vhodných podmínek pro uchování exponátů a vybudování dostatečné expoziční plochy. Vznikla tak výstava těžké techniky, jak ve vnitřních prostorách, tak v prostorách venkovních, ale zastřešených. Muzeum doplňuje ostatní památky Králické pevnostní oblasti. Uvnitř muzea se návštěvník seznámí s vojenskou technikou a jsou zde promítané historické ukázky. (RISY.cz, © 2014)

Naplněním projektu došlo ke zvýšení turistické atraktivnosti regionu, který láká svou historií. Muzeum vhodně doplňuje ostatní historické památky z 30. let 20. století. Návštěvník má tedy možnost navštívit jak vojenské tvrze či pěchotní sruby, tak i toto muzeum, které mu dotvoří komplexní informace o pohraničním opevnění. Projekt vhodně navazuje na požadavky občanů v dotazníkovém šetření, aby prostředky šly na podporu kultury a rozvoje cestovního ruchu. V rámci SWOT analýzy posiluje turisticky atraktivní oblast, historickou atraktivitu území v oblasti komplexu opevnění a podporuje zájem o cestovní ruch. Navazuje také na strategický plán města Králík, který měl přímo za cíl vytvořit Vojenské muzeum v Králíkách.

10.12 Zvýšení turistické atraktivity Králické pevnostní oblasti - revitalizace tvrze Hůrka

Číslo projektu: CZ.1.13/3.1.00/14.00914

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 1. 1. 2011 - 31. 1. 2012

Žadatel: Město Králíky

Celkový rozpočet: 18 567 371 Kč

Projektem byla komplexně zrevitalizována tvrz Hůrka, která je v současnosti přístupná jako muzeum československého opevnění. Návštěvníkům poskytuje široké spektrum prohlídkových okruhů s moderním návštěvnickým zázemím. Rozsáhlá revitalizace byla dokončena v roce 2012, dnes je již tato dělostřelecká tvrz návštěvníkům přístupná v celém rozsahu, včetně 1,75 km podzemních chodeb. Jedná se o největší objekt československého opevnění, který je přístupný veřejnosti. (RISY.cz, © 2014)

Cílem projektu bylo zvýšit zájem a znalost veřejnosti o československém pohraničním opevnění. Spolu s dalšími projekty na podporu cestovního ruchu a zájmu turistů o tuto historii tvoří projekt ucelený komplex. Navazuje především na nově zřízené vojenské muzeum. Dopadem tohoto projektu je zvýšený zájem turistů o tuto oblast, kteří sem nejezdí jen za sportovním vyžitím, ale také za touto specifickou historií. Projekt naplňuje požadavky občanů na rozvoj kultury a rozvoj cestovního ruchu. V rámci SWOT analýzy projekt posiluje silné stránky v oblasti turistické atraktivnosti oblasti, historické atraktivnosti a podporuje činnost vojenských klubů. Naplňuje také příležitost rostoucího zájmu o cestovní ruch. Zapadl také do strategického plánu města Králík v cíli Králíky - bašta vojenství a naplnil opatření, aby tvrz Hůrka byla přístupná návštěvníkům.

10.13 Turistická oblast Králický Sněžník - profesionální partner v cestovním ruchu

Číslo projektu: CZ.1.13/3.2.00/02.00199

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.2. Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 1. 9. 2008 - 17. 2. 2010

Žadatel: Králický Sněžník, o.p.s.

Celkový rozpočet: 5 640 600 Kč

Projekt vytvořil komplexní marketingovou podporu a destinační management v turistické oblasti Králický Sněžník. Došlo k větší spolupráci a partnerství mezi veřejnou správou a správou soukromou. Podporuje rozšíření povědomí o této turistické oblasti. Projekt navazuje na již vytvořenou organizaci managementu. Jeho cílem bylo vytvoření produktových

a informačních tiskovin, vytvořil informační portál a byla navázána spolupráce s cestovními kancelářemi a médii. Turistická oblast byla také prezentována na prezentačních akcích a na veletrzích. (RISY.cz, © 2014)

Projektem došlo k rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Propagací se zvýšilo povědomí o této turistické oblasti v rámci celé České republiky. Zvýšená návštěvnost se také odrazila na ostatních projektech, došlo k vybudování dalšího zařízení sloužící turistickému ruchu. Projekt zapadá do komplexního rozvoje cestovního ruchu, který požadují občané oblasti v dotazníkovém šetření, posiluje silné stránky mikroregionu a zapadá do koncepce města Králík v propagaci této turistické oblasti.

10.14 Marketingová kampaň Turistické oblasti Králický Sněžník

Číslo projektu: CZ.1.13/3.2.00/14.00901

Prioritní osa: 3. Cestovní ruch

Oblast podpory: 3.2. Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu

Doba realizace: 3. 1. 2011 - 31. 3. 2013

Žadatel: Králický Sněžník, o.p.s.

Celkový rozpočet: 5 997 912 Kč

Projektu navazuje na předchozí marketingovou podporu oblasti uskutečněnou v letech 2008-2010. Cílem tohoto projektu je navázat na předchozí vybudovaný destinační management a přispět k trvalému zájmu turistů o turistickou oblast Králický Sněžník a okolí. Projekt byl zaměřen na marketingovou kampaň, která propagovala klíčové produkty oblasti, a také na odborné poradenství a služby pro destinační společnost Králický Sněžník, o. p. s. (RISY.cz, © 2014)

Realizací tohoto projektu roste zájem turistů o tuto oblast. Projekt navazuje na ostatní realizované projekty v oblasti cestovního ruchu a přibližuje je k lidem, zajišťuje jejich propagaci a povědomí do širokého okolí. Bez dobře fungující marketingové kampaně by byly stále i nově rekonstruované objekty málo navštěvované. Projekt plní požadavek občanů na rozvoj cestovního ruchu, zapadá do SWOT analýzy i do strategického plánu Králík v rámci propagace města i ostatního okolí.

11 PLNĚNÍ ZVOLENÝCH INDIKÁTORŮ PROJEKTŮ

V této části práce provedu celkové vyhodnocení projektů. Stanovila jsem si čtyři indikátory a budu sledovat, jak jednotlivé projekty tyto indikátory naplňují. Zaměřila jsem se především na to, jak projekty zapadají do územní koncepce rozvoje území. Křížkem jsem označila projekty, které naplňují zvolený indikátor.

Prvním indikátorem je dotazníkové šetření. Zaměřila jsem se na otázku č. 5, kdy občané měli podpořit oblasti, které podle nich nejvíce potřebují finanční podporu od EU. Podle výsledků této otázky v rámci vyhodnocení dotazníkového šetření jsem sledovala, jak tyto projekty reagují na výsledky dotazníkového šetření.

Druhým indikátorem jsou rozhovory se starosty obcí v mikroregionu. V rámci těchto rozhovorů budu sledovat, jak projekty reagují na otázku č. 7 *"V jaké oblasti spatřujete největší problémy a nedostatky mikroregionu Králicko?"* Naplnění tohoto indikátoru dojde ve chvíli, kdy projekt bude řešit problém nebo nedostatek oblasti, který uvedli starostové.

Třetím indikátorem je to, jak projekt zapadá do SWOT analýzy Králicka, kterou jsem pro toto území zpracovala. Naplnění indikátoru dojde ve chvíli, kdy projekt posiluje silnou stránku nebo odstraňuje slabou stránku nebo jinak ovlivňuje příležitosti a hrozby na tomto území.

Čtvrtým indikátorem je Strategický plán města Králíky. Tato strategie je vložena do přílohy. Mikroregion Králicko nemá žádnou koncepci, proto jsem využila Strategického plánu města Králík, jakožto největší obce mikroregionu. Naplnění tohoto indikátoru je sice omezené, protože se týká projektů uskutečněných na území města nebo mající vliv na rozvoj města, ale je důležité si uvědomit, že právě rozvoj města přispěje k rozvoji celé oblasti, proto je důležité sledovat naplnění tohoto strategického plánu.

Název projektu	Dotazníkové šetření	Rozhovory se starosty	SWOT analýza	Strategický plán města Králíky
Modernizace silnice II/312 Králíky - křižovatka Červený Potok, I. etapa	X	X	X	
Smuteční síň v Červené Vodě	X	X		
Víceúčelové sportoviště - Červená Voda	X		X	
Centrum turistického ruchu Dolní Morava	X	X	X	
Dolní Morava - Lokalita pod Horskou službou	X		X	
Dolní Morava - vybavenost cestovního ruchu	X		X	
Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora	X	X	X	
Modernizace a rozšíření prostor - Penzion Sport	X	X	X	
Objekt inf. a soc. zázemí Lyžařské běžecké oblasti Buková hora - Suchý vrch	X		X	
Obnova turistické chaty na Suchém vrchu	X		X	
Vojenské muzeum Králíky	X		X	X
Zvýšení turistické atraktivity Králické pevnostní oblasti - revitalizace tvrze Hůrka	X		X	X
Turistická oblast Králický Sněžník - profesionální partner v cestovním ruchu	X		X	X
Marketingová kampaň Turistické oblasti Králický Sněžník	X		X	X

Vyhodnocením naplnění indikátorů zjistíme, že všechny projekty reagují na požadavky občanů, kteří požadují, aby finanční prostředky z EU šly na podporu různých oblastí. Každý občan má své osobní preference. Realizací všech těchto 14 projektů došlo alespoň k částečnému splnění požadavků občanů. Každý projekt spadal alespoň do jedné oblasti, o kterou mají občané zájem. Z tohoto hlediska tedy projekty naplnily očekávání místních občanů.

V hodnocení, jak projekty reagují na požadavky starostů, zjistíme, že pouze pět projektů řeší největší problémy a nedostatky území, které uvedli starostové. Těchto pět projektů buď zlepšuje stav dopravní infrastruktury, vytváří nová pracovní místa v regionu nebo poskytuje služby pro místní občany.

Na SWOT analýzu navazují všechny projekty, vyjma projektu výstavby smuteční síně v Červené Vodě. Konkrétní návaznost projektu na SWOT analýzu je popsána jednotlivě u každého projektu v předchozí kapitole.

Návaznost na Strategický plán města Králík mají 4 projekty. Dva projekty (revitalizace tvrze Hůrky a výstavba vojenského muzea) jsou realizovány přímo na území města a druhé dva projekty mají dopad na rozvoj města Králík.

11.1 Souhrnné zhodnocení projektů

Dosavadní programovací období 2007-2013 přineslo do rozvoje mikroregionu Králicko řadu pozitivních změn. Projekty realizované z prostředků ROP Severovýchod, citelně podpořily rozvoj cestovního ruchu. Cestovní ruch přispívá k rozvoji dalších odvětví, převážně služeb. Zlepšila se i občanská vybavenost - smuteční síň či víceúčelové sportoviště. Co však projekty neřešily, byla oblast zdravotnictví, technické a dopravní infrastruktury. Tyto projekty však nesou velkou dluhovou zátěž. Malé obce v mikroregionu nejsou schopny ze svých zdrojů spolufinancovat tyto projekty. Proto pro realizaci těchto projektů v budoucím období bude potřeba zapojit i krajské a státní zdroje.

12 NÁVRH KATALOG PROJEKTŮ NA PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2014-2020

Programovací období 2007-2013 se soustředilo na podporu rozvoje cestovního ruchu. Právě cestovní ruch je velkou příležitostí pro tento příhraniční region. Realizované projekty přispěly k rozvoji oblasti a větší návštěvnosti tohoto regionu. Lidí zde však zůstávají jen na období dovolené a trvalých obyvatel v mikroregionu ubývá. Proto bude na příštím programovacím období zatraktivnit mikroregion i pro své občany, nejen pro návštěvníky.

Oblast Králicka poskytuje nádherné přírodní prostředí a dostatek prostoru. Tuto příležitost by měl mikroregion využít k tomu, aby přilákal nové obyvatele. Měl by se zaměřit hlavně na mladé rodiny, neboť současné preference mladé generace jsou zaměřené právě na kvalitu bydlení. Kromě zdravého životního prostředí je však důležité do budoucna vybudovat fungující zázemí pro své občany. Jedná se především o technickou a občanskou infrastrukturu. Obce by se měly zaměřit na projekty, které poskytnou občanům dostatek příležitostí na trávení svého volného času.

Projekty na revitalizaci a výstavbu technické infrastruktury jsou také nezbytné pro kvalitní způsob života. V několika obcích úplně chybí kanalizační síť, která v dnešní době představuje standard. Malé obce mají velké problémy s údržbou své infrastruktury. Soudě podle rozhovorů se starosty opravy a rekonstrukce obecního majetku budou nezbytné.

Další oblastí, která byla v období 2007-2013 nedostatečně řešena je dopravní dostupnost oblastí. Tuto problematiku místní obce nemohou příliš ovlivnit, neboť komunikace jsou ve správě kraje a o autobusové a vlakové dopravní obslužnosti rozhoduje kraj nebo stát. Některé místní komunikace jsou ve špatném stavu, proto by se obce měly soustředit na jejich rekonstrukci.

Poslední nepokrytou oblastí je oblast zdravotnictví a sociálních služeb. V mikroregionu chybí větší zdravotnické zařízení, občané musejí za lékaři cestovat velké vzdálenosti do okolních měst. Nedostupnost zdravotní péče komplikuje život hlavně seniorům. Zrušení nemocnice v Červené Vodě mělo nepříznivý dopad na celý mikroregion. Po nezaměstnanosti a špatné dopravní dostupnosti se občané i starostové vyjádřili, že sociální služby a zdravotnictví považují za silný nedostatek mikroregionu Králicko.

12.1 Projekt č. 1 - Dolní Morava - kanalizace a ČOV

PROJEKTOVÝ RÁMEC	
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE	
1. Název projektu:	Dolní Morava - kanalizace a ČOV
2. Předmět projektu:	Vybudování nové splaškové kanalizace a výstavba nové čistírny odpadních vod.
3. Umístění projektu:	Obec Dolní Morava
4. Celkový rozpočet:	49 000 000 Kč
B. PŘEDKLADATEL	
1. Plný název a úřední adresa předkladatele projektu:	Obec Dolní Morava Dolní Morava 35, 561 69 Dolní Morava
C. POPIS PROJEKTU	
2. Všeobecný cíl projektu	Cílem projektu je vybudování splaškové kanalizace včetně domovních přípojek a výstavba nové čistírky odpadních vod. Kanalizací bude odkanalizováno 320 trvale bydlících obyvatel a část přilehlých rekreačních chat a hotelů. Čistička odpadních vod bude umístěna jižně pod obcí a bude odvádět přečištěnou vodu do řeky Moravy.

3. Popis projektu:

V současnosti není v obci vybudován soustavný kanalizační systém. Existuje zde jen stoková síť, 5 septiků, 114 ks bezodtokových jímek a 11 soukromých ČOV. V budoucnu by se všechny domácnosti měly připojit na tento kanalizační systém ústící do nově vybudované čističky odpadních vod. Stávající kanalizace bude sloužit pro účely odvedení dešťových a povrchových vod. Odpadní vody budou přivedeny na nově vybudovanou ČOV na jihu obce u řeky Moravy. Přechištěné odpadní vody budou vypouštěny do řeky Moravy.

4. Potřebnost projektu:

Projekt přispěje ke snížení znečištění vod, především řeky Moravy. Obyvatelé obce již nebudou nadále muset provozovat své vlastní jímky či septiky. Dojde ke zkvalitnění technické infrastruktury obce a tím i zlepšení životních podmínek obyvatel obce. Projekt částečně zapadá do dotazníkového šetření, kdy občané rozvoj technické infrastruktury podpořili. Projekt řeší slabou stránku SWOT analýzy a to špatný stav technické infrastruktury. Po realizaci projektu se obec stane atraktivnějším místem pro bydlení.

5. Lokalizace projektu:

- NUTS II: Severovýchod
- Kraj: Pardubický
- Okres: Ústí nad Orlicí
- Obec: Dolní Morava

6. Cílová skupina:

Obyvatelé obce Dolní Morava

7. Termín realizace projektu:

Říjen 2015 – září 2017

D. ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

- 41 650 000 Kč - 85% dotace z Operačního programu životní prostředí (podle výzev)
- 4 900 000 Kč - 10% dotace ze státního rozpočtu (podle výzev)
- 2 450 000 Kč - 5% rozpočet obce Dolní Morava

12.2 Projekt č. 2 - Lékařský dům v Králíkách**PROJEKTOVÝ RÁMEC****A. VŠEOBECNÉ INFORMACE****Název projektu:**

Lékařský dům v Králíkách

Předmět projektu:

Rekonstrukce a přeměna objektu bývalé školy na náměstí v Králíkách v lékařský dům.

Umístění projektu:

Obec Králíky

Celkový rozpočet:

83 000 000 Kč

B. PŘEDKLADATEL**Plný název a úřední adresa předkladatele projektu:**

Město Králíky
Velké náměstí 5,
561 69 Králíky

C. POPIS PROJEKTU**Všeobecný cíl projektu**

Cílem projektu je rekonstrukce a přestavba objektu bývalé školy na Velkém náměstí v Králíkách. Objekt dostane podobu Lékařského domu. Přestěhují se sem ordinace místních i nově příchozích lékařů, vybuduje se zde chirurgická ambulance a prostory pro lékárnu. Projekt přispěje ke zkvalitnění lékařské péče v oblasti, která je po zrušení nemocnice v Červené Vodě nedostatečná.

Popis projektu:

Nevyužité prostory bývalé školy v majetku města Králík budou rekonstruovány a přestavěny v ordinace lékařů, bude zde vybudována chirurgická ambulance a prostory pro lékárnu. Lékařský dům bude poskytovat společné zázemí pro zdravotní péči. Realizací tohoto projektu dojde ke zlepšení dostupnosti a kvality zdravotní péče pro obyvatele Králík i okolních spádových obcí.

Potřebnost projektu:

Nedostatečná dostupnost a kvalita zdravotní péče je jedním z hlavních nedostatků v ORP Králíky. Rekonstrukce objektu bývalé školy v nový lékařský dům je významným krokem k rozvoji celého mikroregionu. Občané rozvoj služeb v dotazníkovém šetření označili jako třetí nejdůležitější oblast pro podporu z prostředků EU. Nedostatečné služby především ve zdravotnictví uvedli starostové jako jeden z hlavních nedostatků mikroregionu. Tento projekt zapadá SWOT analýzy, neboť nepřímě vytvoří nová pracovní místa (projekt nabídne zázemí pro nově příchozí lékaře) a odstraní jeden z nedostatků - chybějící nebo nedostatečná zdravotní péče. Strategický plán města Králík počítá s využitím prostoru bývalé školy pro služby občanům.

Lokalizace projektu:

- NUTS II: Severovýchod
- Kraj: Pardubický
- Okres: Ústí nad Orlicí
- Obec: Králíky

Cílová skupina:

Občané města Králík, občané spádových obcí

Termín realizace projektu:

Leden 2017 – říjen 2018

D. ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

- 70 550 000 Kč - 85% dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (podle výzev)
- 8 300 000 Kč - 10% dotace ze státního rozpočtu (podle výzev)
- 4 150 000 Kč - 5% rozpočet města Králíky

12.3 Projekt č. 3 - Dostavba tělocvičny u ZŠ na ulici Moravská v Králíkách

PROJEKTOVÝ RÁMEC	
A. VŠEOBECNÉ INFORMACE	
Název projektu:	Dostavba tělocvičny u ZŠ na ulici Moravská v Králíkách
Předmět projektu:	Dostavba školského areálu v podobě tělocvičny, pro účely výuky a volnočasové aktivity.
Umístění projektu:	Obec Králíky
Celkový rozpočet:	38 000 000 Kč
B. PŘEDKLADATEL	
Plný název a úřední adresa předkladatele projektu:	Město Králíky Velké náměstí 5, 561 69 Králíky
C. POPIS PROJEKTU	
Všeobecný cíl projektu	Cílem projektu je dostavba školského areálu v podobě víceúčelové tělocvičny. Projekt se uskuteční na ulici Moravská a bude navazovat na místní základní školu. Realizací tohoto projektu dojde ke zkvalitnění výuky tělesné výchovy. Mimo jiné tělocvična bude poskytovat zázemí pro trávení volného času místních obyvatel i návštěvníků města Králík.

Popis projektu:

V budoucnu se areál základní školy stane polyfunkčním komplexem v centru města, který bude poskytovat zázemí pro výuku tělesné výchovy pro žáky základní školy, obyvatelům a návštěvníkům města nabídne prostory pro trávení volného času a bude poskytovat prostory pro kulturně-společenské akce. Naplněním projektu dojde ke zlepšení sportovního vyžití, k rozvoji volnočasových aktivit a k odstranění chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky.

Potřebnost projektu:

Občané v dotazníkovém šetření uvedli jako čtvrtou nejvíce podpořenou oblast, kam by měly směřovat dotace z EU, právě na rozvoj vybavenosti pro sport. Projekt posílí silnou stránku ve SWOT analýze - příležitosti pro sportovní vyžití a odstraní slabou stránku - chybějící doplňkové zázemí pro občany i návštěvníky. Projekt zapadá do Strategického plánu města Králík v opatření výstavby sportovní haly u nádraží.

Lokalizace projektu:

- NUTS II: Severovýchod
- Kraj: Pardubický
- Okres: Ústí nad Orlicí
- Obec: Králíky

Cílová skupina:

Obyvatelé a návštěvníci města Králík

Termín realizace projektu:

Červenec 2015 – srpen 2016

D. ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

- 32 300 000 Kč - 85% dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (podle výzev)
- 5 700 000 Kč - 15% rozpočet města Králíky

12.4 Projekt č. 4 - Rekonstrukce místní komunikace v obci Mladkov**PROJEKTOVÝ RÁMEC****A. VŠEOBECNÉ INFORMACE****Název projektu:**

Rekonstrukce místní komunikace v obci Mladkov

Předmět projektu:

Rekonstrukce místní komunikace v obci Mladkov v celkové délce 1 100 m.

Umístění projektu:

Obec Mladkov

Celkový rozpočet:

9 000 000 Kč

B. PŘEDKLADATEL**Plný název a úřední adresa předkladatele projektu:**Obec Mladkov
Mladkov 95,
561 67 Mladkov

C. POPIS PROJEKTU**Všeobecný cíl projektu**

Cílem projektu je rekonstrukce místní komunikace v obci Mladkov v celkové délce 1 100 m. Jedná se o místní komunikaci od vlakového nádraží, kolem Penzionu U Chaloupek až po dům s č.p. 101. Místní komunikace se ve dvou místech bude napojovat na silnici II. třídy č. 311. Hlavním cílem je zlepšit nevyhovující stav zmíněné komunikace, zlepšit přístup k vlakovému nádraží a zlepšit atraktivitu obce.

Popis projektu:

Projekt řeší rekonstrukci nevyhovující místní komunikace, která spojuje vlakové nádraží v Mladkově se silnicí II. třídy č. 311 a přilehlé nemovitosti. Stávající komunikace je ve špatném technickém stavu a obec každoročně musí vynaložit velké prostředky na její opravu a údržbu. Rekonstrukce místní komunikace bude v celkové délce 1 100 m s průměrnou šířkou 4, 1 m. Projektem dojde k lepší dostupnosti vlakového nádraží a místních nemovitostí včetně penzionu. Zlepší se vzhled a atraktivita obce.

Potřebnost projektu:

Předmětná komunikace je v obci Mladkov v nejhorším technickém stavu. Občané a návštěvníci tuto komunikaci uvádí jako jeden z hlavních nedostatků obce. Projekt přispěje na rozvoj dopravní dostupnosti, která je uváděna jako jeden z hlavních problémů jak ze strany občanů v dotazníkovém šetření, tak i ze strany starostů. Ve SWOT analýze projekt řeší slabé stránky - špatný stav místních komunikací a špatná dopravní dostupnost.

Lokalizace projektu: <ul style="list-style-type: none">• NUTS II: Severovýchod• Kraj: Pardubický• Okres: Ústí nad Orlicí• Obec: Mladkov
Cílová skupina: Obyvatelé a návštěvníci obce Mladkov
Termín realizace projektu: Duben 2015 – říjen 2015
D. ZDROJE FINANCOVÁNÍ PROJEKTU
<ul style="list-style-type: none">• 7 650 000 Kč - 85% dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (podle výzev)• 1 350 000 Kč - 15% rozpočet obce Mladkov

12.5 Dopady projektů

Realizací těchto vybraných projektů dojde k zatraktivnění oblasti pro občany a místní obyvatelé. Minulé programovací období bylo zaměřeno především na rozvoj turistického ruchu a tedy na návštěvníky mikroregionu. Pro mikroregion je však důležité, aby se zastavil odchod mladých obyvatel a přestal se snižovat celkový počet obyvatel. Proto je však potřeba vybudovat dobré občanské zázemí a zatraktivnit oblast pro bydlení.

Navržené projekty reflektují nejaktuálnější potřeby území a řeší největší nedostatky. Naplnění projektů dojde ke zlepšení infrastruktury v případě kanalizace a čističky odpadních vod v obci Dolní Morava, zlepšení dopravní dostupnosti a zlepšení stavu dopravní infrastruktury v případě rekonstrukce místní komunikace v obci Mladkov. Projekt výstavby lékařského domu zlepší dostupnost lékařské péče v oblasti a rozšíří lékařské služby.

Projekt na výstavbu tělocvičny je zaměřen jak na občany, tak i na návštěvníky Králík a doplňuje již vzniklé projekty na podporu sportovního vyžití.

Projekty sebou nesou i velkou dluhovou zátěž především pro malé obce. Bez pomoci fondů EU by obce neměly takovou příležitost ke svému rozvoji. Dotace představují velkou příležitost a je pouze na zastupitelstvech místních obcí, jak efektivně s dostupnými prostředky naloží. Každá obec by měla mít zpracovanou strategii či plán rozvoje tak, aby si předem mohla rozvrhnout své aktivity a efektivně naložit s finančními prostředky. Bohužel dnešní situace je taková, že obcím chybí strategické plánování a prostředky z fondů EU využívají často nahodile a neefektivně.

ZÁVĚR

Hlavním cílem mé diplomové práce byla evaluace čerpání prostředků z ROP Severovýchod. Po zpracování teoretické části zaměřené na problematiku kohezní politiky EU a operační programy, jsem vytvořila socioekonomickou analýzu, kterou jsem zjišťovala současný stav území. Po zpracování dotazníkového šetření a rozhovorů se starosty a na základě analýzy jsem objektivně zjistila, že největším problémem území ORP Králicka je vysoká nezaměstnanost a s tím i spojený nedostatek pracovních míst. Na tento problém poté navazují další efekty, jako odchod mladých obyvatel, odchod vzdělaných obyvatel za lepší práci, stárnutí obyvatelstva a celkový pomalý rozvoj oblasti. Mezi zjištěné další vážné problémy patří špatná dopravní dostupnost mikroregionu, špatný stav technické infrastruktury v obcích a nedostatečná zdravotní a sociální péče. Některé problémy, jako například špatný stav infrastruktury jsou schopny obce ovlivnit, ale některé, jako například stav silnic ve vlastnictví kraje, nikoliv. Na vypracování této části práce jsem spolupracovala převážně s paní starostkou města Králík, která mi poskytla řadu podkladových materiálů a podala mi inspirativní pohled na celý mikroregion a jeho hlavní problémy.

Na neexistenci koncepčního dokumentu pro celý mikroregion jsem reagovala vytvořením vlastní SWOT analýzy, která hodnotí současný stav celé oblasti Králicka. Plynule navazuje na SWOT analýzu města Králík a doplňuje ji z pohledu dalších obcí. Tvoří podklad pro hodnocení dopadů jednotlivých realizovaných projektů a kostru pro vytvoření katalogu projektů na programovací období 2014-2020.

Hlavní cíl práce byl naplněn analýzou realizovaných projektů a rozbořem jednotlivých projektů. V první části jsem hodnotila projekty mezi sebou, porovnávala jsem jejich shody i odlišnosti. Většina projektů byla realizována v prioritní ose cestovní ruch. Analýzou jsem sice zjistila, že cestovní ruch představuje hlavní předpoklad pro rozvoj oblasti. Ovšem realizace těchto projektů na podporu cestovního ruchu nepřinesla takový rozvoj mikroregionu, jaký by se mohl očekávat. Tento rozvoj byl zbrzděn skutečností, že obce nestačily zlepšit základní životní podmínky. V mnoha obcích chybí či je nedostatečná technická infrastruktura, některé silniční úseky jsou v havarijním stavu nebo chybí či nedostačují zdravotní a sociální služby pro obyvatelstvo. Realizované projekty sice měly pozitivní dopad pro oblast v tom, že přilákaly více návštěvníků do mikroregionu, čímž se region rozvíjí. Ale neřeší již problém atraktivity oblasti pro místní obyvatele.

Proto hlavním úkolem programovacího období 2014-2020 je z mého pohledu zatraktivnit mikroregion pro místní obyvatele. V katalogu projektů jsem navrhla projekty na zlepšení stavu technické a dopravní infrastruktury, vybudování zázemí pro sport a zlepšení zdravotní péče. Všechny navržené projekty zapadají do SWOT analýzy Králicka i do požadavků ze strany občanů a budou mít pozitivní vliv na rozvoj území a na atraktivitu území, ať již pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky, a doplní již realizované projekty.

Existence dotačních titulů, potažmo dotací z fondů EU představuje pro obce největší příležitost k rozvoji. Až 85% dotace (z ROP) představuje finanční prostředky, které by obec jinak nemohla získat. Bohužel stále existují projekty, které jsou vytvořeny nahodile, a jejich realizace není pro oblast tak efektivní. Proto je velmi důležité strategické plánování, jak na území obcí, tak i na území mikroregionu. Neboť dotace na projekty, které jsou nejvíce potřebné, dokážou nejefektivněji přispět k regionálnímu rozvoji a snižovat regionální disparity.

Po závěrečném vyhodnocení vývoje mikroregionu mohu potvrdit, že právě přes minulé programovací období prošlo Králicko největším vývojem. Celkově 14 realizovaných projektů značí velkou absorpční kapacitu a velký potenciál k rozvoji do budoucna. I přes řadu problémů Králicko získává čím dál více na své atraktivitě.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

- [1] BAUN, Michael J. a D. MAREK. *EU cohesion policy after enlargement*. New York: Palgrave Macmillan, 2008, xvii, 295 p. ISBN 02-305-2472-9.
- [2] BOHÁČKOVÁ, I. a M. HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [3] ČIHOVSKÝ, J. *Sociologický výzkum: Studijní text pro posluchače FTK UP Olo-mouc*. Olomouc, 2006. Dostupné z: ftk.upol.cz/fileadmin/.../FTK.../Sociologicky_vyzkum_def_1_.doc
- [4] DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Pardubický kraj: turistický katalog*. Praha: PLANstudio, spol. s.r.o., 2012.
- [5] HAGUE P. a JACKSON P. *Market research: a guide to planning, methodology and evaluation*. 1st. publ. London: Kogan Page, 1996, 224 s. ISBN 07-494-1785-4.
- [6] HÁJEK, O. a J. NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: Georg, 2010, 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
- [7] JÁČ, I. ET. AL. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Praha: Professional publishing, 2010. ISBN 978-807-4310-386.
- [8] KOZEL, R., L. MYNÁŘOVÁ a H. SVOBODOVÁ. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011. ISBN 978-80-247-3527-6.
- [9] KRÁL, L. *Králicko*. 1. vyd. Králíky: OFTIS s.r.o. a Městské muzeum Králíky, 2000. ISBN 80-86042-30-8.
- [10] MAREK, D. a T. KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister, 2009. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [11] REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.
- [12] STEJSKAL, J. a J. KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-588-2.

[13] VAJDOVÁ, Z (ed.). *Místní společenství Orlicka*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2009. ISBN 978-80-7330-170-5.

[14] VAJDOVÁ, Z., D. ČERMÁK a J. STACHOVÁ. *Spolupráce - rozvojová strategie Orlicka*. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2011. ISBN 978-80-7330-200-9.

[15] ZBOŘIL, K. *Marketingový výzkum: metodologie a aplikace*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0615-7.

Internetové zdroje

[16] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Centrum turistického ruchu Dolní Morava. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=93287>

[17] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Dolní Morava - Lokalita pod Horskou službou. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=93701>

[18] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Dolní Morava - vybavenost cestovního ruchu. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=92333>

[19] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Lyžařský areál Červená Voda - Buková hora. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=41034>

[20] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Marketingová kampaň Turistické oblasti Králický Sněžník. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=92325>

[21] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Modernizace a rozšíření prostor "Penzion Sport". *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=33822>

[22] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Modernizace silnice II/312 Králíky - křižovatka Červený Potok, I. etapa. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=108326>

- [23] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Objekt informačního a sociálního zázemí Lyžařské běžecké oblasti Buková hora - Suchý vrch. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=33874>
- [24] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Obnova turistické chaty na Suchém vrchu. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=93286>
- [25] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Smuteční síň v Červené Vodě. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=33880>
- [26] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Turistická oblast Králický Sněžník - profesionální partner v cestovním ruchu. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=33882>
- [27] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Víceúčelové sportoviště - Červená Voda. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=53968>
- [28] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Vojenské muzeum Králiky. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=44031>
- [29] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Zvýšení turistické atraktivity Králické pevnostní oblasti - revitalizace tvrze Hůrka. *Risy.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-29]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=93703>
- [30] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869. *Czso.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/sldb/sldb10.nsf/okresy/CZ0534/>
- [31] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Sčítání lidu, domů a bytů 2011: Vše o území okres Ústí nad Orlicí. *Czso.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi&tu=0&th=&...=&v=&vo...>
- [32] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vybrané ukazatele za správní obvod Králiky. *Czso.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z: http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_za_spravni_obvod_kraliky

- [33] KRÁLÍKY. Oficiální stránky města. *Kraliky.eu* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: <http://www.kraliky.eu/>
- [34] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Národní rozvojový plán. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2013-10-21]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45/1141122325-materi-l-nrp-iii-nrp-upraveny-str_e2851ddf-d85f-4c35-809a-19545a7cac45.pdf
- [35] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Národní strategický referenční rámec. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2013-10-29]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Dokumenty/Strategie-dokumenty/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007-2013>
- [36] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Tematické operační programy. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>
- [37] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Regionální operační programy. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>
- [38] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. ROP Severovýchod. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy/ROP-Severovychod>
- [39] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Operační programy Praha. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>
- [40] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Evropská územní spolupráce. *Strukturální fondy* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>
- [41] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013. *MMR.cz* [online]. © 2007-2013 [cit. 2014-01-28]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>

[42] NÁRODNÍ GEOPORTÁL INSPIRE. Mapy: CENIA. *Geoportal.gov.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-02-21]. Dostupné z: <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

[43] REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI SEVEROVÝCHOD. Regionální operační program NUTS II Severovýchod. *rada-severovachod.cz* [online]. © 2013 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/file/304/>

[44] ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR. Silniční a dálniční síť. *rsd.cz* [online]. © 2014 [cit. 2014-03-28]. Dostupné z: http://geoportal.jsdi.cz/geoportal_RSDCR/default.aspx

Legislativní dokumenty

[45] ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*. 2000.

[46] ČESKO. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. In: *Sbírka zákonů*. 2002.

[47] ČESKO. Vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. In: *Sbírka zákonů*. 2002.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ad.	a další
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
ha	hektar
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP	operační program
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
ROP	regionální operační program
RR	regionální rada
Sb.	sbírka
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SRR ČR	Strategie regionálního rozvoje
str.	strana
tj.	to je

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Deskripce strategie NSRR (Strukturální fondy. © 2013)	27
Obr. 2. Prostorové vymezení ORP Králíky (Národní geoportál INSPIRE, © 2014).....	38
Obr. 3. Napojení Králicka na silniční síť (Ředitelství silnic a dálnic ČR, © 2014)	47

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Klasifikační kritérium NUTS	24
Tab. 2. Struktura prioritních os a oblastí podpory ROP Severovýchod včetně finanční alokace ERDF na jednotlivé prioritní osy	34
Tab. 3. Věková skladba v jednotlivých obcích k 26. 3. 2011	42
Tab. 4. Vzdělanostní struktura	44
Tab. 5. SWOT analýza mikroregionu Králícko	60
Tab. 6. Realizované projekty v ORP Králíky 2007-2013	62
Tab. 7. Finanční rámec projektů	68

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Využití půdy (ČSÚ, © 2011).....	39
Graf 2. Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích (ČSÚ, © 2012).....	42
Graf 3. Index stáří (ČSÚ, © 2013).....	43
Graf 4. Porovnání měr nezaměstnanosti (Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014).....	48
Graf 5. Ekonomické subjekty podle odvětví (ČSÚ, © 2011).....	49
Graf 6. Subjekty podle počtu zaměstnanců (ČSÚ, © 2011).....	50
Graf 7. Rozdělení respondentů podle obce.....	52
Graf 8. Věková struktura respondentů.....	53
Graf 9. Hodnocení vývoje mikroregionu.....	53
Graf 10. Budoucí využití prostředků EU podle občanů.....	55
Graf 11. Přednosti mikroregionu Králicko.....	56
Graf 12. Nedostatky mikroregionu Králicko.....	56
Graf 13. Místo realizace projektů (RR Severovýchod, © 2014).....	64
Graf 14. Projekty podle prioritní osy (RR Severovýchod, © 2014).....	65
Graf 15. Projekty podle termínu ukončení (RR Severovýchod, © 2014).....	66
Graf 16. Projekty podle typu žadatele (RR Severovýchod, © 2014).....	67

SEZNAM PŘÍLOH

PI Dotazníkové šetření

PII Strategický plán rozvoje města Králíky

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazník pro občany Mikroregionu Králíky

1. Vaše bydliště v obci:
 - a. Králíky
 - b. Červená Voda
 - c. Dolní Morava
 - d. Lichkov
 - e. Mladkov
2. Váš věk:
 - a. 0-15
 - b. 16-30
 - c. 31-55
 - d. 56-70
 - e. 71 a více
3. Jak poslední době hodnotíte vývoj mikroregionu Králicko?
 - a. Pozitivně
 - b. Spíše pozitivně
 - c. Beze změny
 - d. Spíše negativně
 - e. Negativně
4. Víte o nějakém projektu, který byl realizován z prostředků EU? Pokud ano, tak napište který.
 - a. ne
 - b. ano, který:
5. Do jaké oblasti ve Vašem regionu by podle Vás měly nejvíce směřovat "evropské" peníze? (Vybrat max. 3 možnosti)
 - a. Do rozvoje cestovního ruchu
 - b. K přilákání nových firem a navýšení pracovních míst
 - c. Do opravy a výstavby dopravní infrastruktury
 - d. Na opravu a výstavbu chodníků a cyklostezek
 - e. Do technické infrastruktury - kanalizace, plynovod, vodovod, elektřina, osvětlení
 - f. Na rozvoj vybavenosti pro sport
 - g. Na rozvoj kultury a společenského vyžití
 - h. Na rozvoj služeb
 - i. Na rozvoj vzdělávání
 - j. Na ochranu životního prostředí a přírody
 - k. Jiná oblast:
6. Co považujete za největší přednosti života v mikroregionu Králicko?
 - a. Životní prostředí a příroda
 - b. Cestovní ruch
 - c. Klidná lokalita pro bydlení
 - d. Sportovní akce
 - e. Kulturní akce
 - f. Bezpečnost oblasti
 - g. Jiné: co konkrétně
7. V jaké oblasti spatřujete největší nedostatky mikroregionu Králicka?
 - a. Nezaměstnanost
 - b. Špatná dopravní dostupnost
 - c. Kultura
 - d. Sportovní vyžití
 - e. Sociální služby a zdravotnictví
 - f. Životní prostředí
 - g. Jiné a co konkrétně:

PŘÍLOHA P II: STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA KRÁLÍKY

1. Vytvoření vnitřních zdrojů města

1.1. Záměr: Lepší infrastruktura pro podnikání v Králíkách

1.1.1 Cíl: Vybudovat moderní průmyslovou zónu ve městě

Moderní a funkční průmyslová zóna dopravně nezatěžující střed města		
<ul style="list-style-type: none">• Průmyslovou zónu je třeba zajistit místní komunikací tak, aby nedocházelo k průjezdu automobilů zásobování skrz město.• Náklady na investici budou známy až po zpracování projektu.		
P: 2009	TR: Dle dotací	Zdroje: dotace, město, investor

1.2. Záměr: Králíky pro život a bydlení

1.2.1. Cíl: Zamezení úbytku počtu obyvatel města

Nové RD na sídlišti Skřivánek		
<ul style="list-style-type: none">• Probíhají jednání s Pozemkovým fondem o vydání pozemků městu.• Město spolu s investory a zájemci zahájí jednání o výstavbě.• Počítá se s výstavbou cca 100 domků s cílem zamezit úbytku obyvatel případně jejich počet zvýšit• Předpokládaná investice v I. etapě (42 domků) je 54 mil.Kč		
P ¹ : 2008 -2009	TR: 2010	Zdroje: město, investor

1.2.2. Cíl: Dobré zázemí pro děti a mládež v Králíkách

Rekonstrukce MŠ Pivovarská 423		
<ul style="list-style-type: none">• Mateřská školka (Pivovarská 423) s kapacitou 50 dětí, budova vyžaduje rekonstrukci.• Město očekává investici přibližně 8 mil.Kč.		
P: Hotová	TR: Podle dotací	Zdroje: město, dotace

1.2.3. Cíl: Králíky s dobrým zázemím pro seniory

Dům s pečovatelskou službou v Králíkách		
<ul style="list-style-type: none">• Počítá se s výstavbou moderního domu pro seniory, který by byl zajištěn pečovatelskou službou.• Projekt je připraven.• Kapacita domu bude přibližně – varianty 17, 31, 40 bytů• Projekt je připraven pro stavební povolení.• Město očekává investici přibližně 21 - 54 mil.Kč.		
P: 2008	TR: 2009-2010	Zdroje: město, dotace

2. Ochrana životního prostředí města

2.1. Záměr: Králíky bez chátrajících a nevyužitých objektů a prostranství

2.1.1. Cíl: Chránit MPZ před nevratnými devastujícími kroky

Chráněná městská památková zóna		
<ul style="list-style-type: none">• Při prodeji pozemků v MPZ zajistit jejich využití v souladu se zájmy města• Při privatizaci objektů v MPZ zajistit zájmy města		
P: Ihned	TR: Trvale	Zdroje:

2.1.2. Cíl: Příjemné parky a místa odpočinku v Králíkách

Rekonstruovaný park u kostela		
<ul style="list-style-type: none">• Počítá se s revitalizací parku u kostela.• Prostor vhodný pro odpočinek a propojení náměstí, kostela a ulice Hluboká.• Město očekává investici přibližně 7 mil.Kč.		
P: 2008	TR: 2009	Zdroje: město, dotace
Park u Střelnice		
<ul style="list-style-type: none">• Počítá se s revitalizací parku a jeho doplněním o odpočinkové zóny a zázemí pro hraní dětí (dětská hřiště).• Prostor vhodný pro odpočinek.• Město očekává investici do 1 mil.Kč.		
P: 2008	TR: Průběžně	Zdroje: město, dotace

2.1.3. Cíl: Zajistit rekonstrukci a využitelnost domu č.p. 359

Rekonstruovaná památka, dům č.p. 359 na náměstí		
<ul style="list-style-type: none">• Cílem je zajistit rekonstrukci památkově chráněné stavby.• Město uvažuje o variantách řešení k využití objektu včetně prodeje• Náklady na rekonstrukci budou známy až po zpracování projektu		
P: 2008	TR: Dle projektu	Zdroje: město, investor, dotace, partner

2.1.4. Cíl: Zajistit rekonstrukci a využitelnost bývalé školy na náměstí

Objekt bývalé školy na náměstí využívaný ku prospěch města		
<ul style="list-style-type: none">• Cílem projektu bude zajistit využití pro dům bývalé školy na náměstí.• Smysluplné se jeví zřídit zde zázemí pro podporu aktivit občanů a hostů jako je např. squash, sauna, lázně, relaxační centrum, stolní tenis, zázemí pro mimoškolní aktivity dětí a mládeže, zájmové kroužky, klub seniorů apod.• Využití budovy bude nelehký úkol zejména pro udržitelnost a finance.		
P: 2008	TR: Dle projektu	Zdroje: město, investor, dotace, partner

2.1.5. Cíl: Revitalizace majetku a prostranství města

Kulturní dům Na Střelnici		
<ul style="list-style-type: none">• Zajistit průběžné provádění oprav kulturního domu.• Město počítá s průběžným financováním oprav z rozpočtu		
P: 2008	TR: Trvale	Zdroje: město, investor, dotace, partner

Pevnost Hůrka		
<ul style="list-style-type: none"> • Město převzalo objekt od státu a musí zajistit obnovu a využitelnost objektu. • Objekt bude na základě výběrového řízení předán do správy neziskové organizaci. • Náklady na provoz a údržbu budou hrazeny z příjmů ze vstupného, dotací a grantů. 		
P: 2008	TR: Trvale	Zdroje: město, investor, dotace, partner

2.1.6. Cíl: Místní komunikace v dobrém stavu

I. etapa: Zrekonstruovaná cesta k aleji a podél aleje, ul. Hluboká		
<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukce ulice z Malého náměstí k aleji a dále po obou stranách aleje v zastavěném území. • Rekonstrukce ulice Hluboká pod náměstím. • Město očekává investici přibližně 10 mil.Kč. 		
P: 2008	TR: 2008 – 2010	Zdroje: město, dotace
II. etapa: Zrekonstruované místní komunikace v integrovaných obcích		
<ul style="list-style-type: none"> • Dle zpracovaného projektu dojde postupně k rekonstrukci konkrétních místních komunikací v integrovaných obcích. • Projekt se váže v některých obcích na rekonstrukci navazující krajské komunikace. • Náklady na investici budou vyčísleny až po zpracování projektů. Max. 10 mil. Kč. 		
P: 2009	TR: Průběžně	Zdroje: město, dotace

2.1.7. Cíl: Rekonstrukce autobusového nádraží

Rekonstruované a moderní autobusové nádraží		
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt se váže na rekonstrukci navazující krajské komunikace. • Město očekává investici přibližně 5 mil.Kč. 		
P: 2009	TR: 2010 - 2011	Zdroje: město, dotace

2.1.8. Cíl: Regenerace panelového sídliště

Regenerované veřejné prostranství ulice V Bytovkách		
<ul style="list-style-type: none"> • Úpravy odpočinkových ploch a parkovišť u sídliště. • Město očekává investici přibližně 5 mil.Kč. 		
P: Hotová	TR: 2008	Zdroje: město, dotace

2.1.9. Cíl: Revitalizace hřbitova

Revitalizace městského hřbitova		
<ul style="list-style-type: none"> • Oprava hřbitovní zdi. • Oprava zpevněných ploch. • Město očekává investici přibližně 4 mil.Kč. 		
P: 2008	TR: Průběžně	Zdroje: město, dotace

2.2. Záměr: Králíky šetrné k životnímu prostředí

2.2.1. Cíl: Dobudovat a zrekonstruovat kanalizaci a vodovodní síť

Moderní kanalizace a rozvody vody		
<ul style="list-style-type: none">• Postupně dochází k rekonstrukci zařízení ve městě.• V lokalitě Červený Potok je nutné vybudovat nový zdroj pitné vody.• V Prostřední Lipce a části Horní Lipky je třeba vybudovat vodojem včetně kompletních rozvodů.• Výhledově je třeba zajistit vodovodní a kanalizační síť v lokalitách na Skřivánku a Na Výsluní.		
P: 2008	TR: 2009-2013	Zdroje: město, dotace, investor
ČOV s dostatečnou kapacitou		
<ul style="list-style-type: none">• Je třeba zajistit intenzifikaci ČOV.		
P: 2008	TR: 2009-2013	Zdroje: město, dotace, investor

2.2.2. Cíl: Sběrný dvůr a moderní zázemí pro technické služby města

Rekonstruovaný objekt bývalé plynárny		
<ul style="list-style-type: none">• Jedná se o kulturní památku technického rázu.• Cílem projektu je spojit její záchranu s prospěchem pro ekologii a životní prostředí města.• V objektu plynárny bude vybudován moderní sběrný dvůr a zázemí pro technické služby města.• Jedná se o větší projekt, který je podporovaný.• Hodnota investice zatím není známa.		
P: 2009 - 20010	TR: 2010 – 2012	Zdroje: dotace, město

2.2.3. Cíl: Zlepšení vzhledu okrajových částí města

Revitalizace území v okolí Plynárenského potoka		
<ul style="list-style-type: none">• Počítá se s revitalizací v rozsahu přibližně od koupaliště po nádraží.• Bude se jednat o vybudování odpočinkové zóny.		
P: 2008	TR: 2009-20013	Zdroje: město, dotace

3. Tvorba nabídky města pro turistický ruch a sport

3.1. Záměr: Králíky propagované a připravené

3.1.1. Cíl: Zvýšit propagaci a vybavenost města informačními nástroji

Cílená propagace města – informační systém – zapojení destinačního managementu		
<ul style="list-style-type: none">• Projekt řešit v rámci Králický Sněžník, o.p.s. i v rámci města samotného.• V rámci projektu propagovat králickou pevnostní oblast, památky a zajímavosti, stejně jako aktivity a tradice.• Vybavit město kvalitním informačním systémem a zajistit více zdrojů do cílené propagace i podpory zázemí turistických aktivit města.		
P: 2008	TR: Trvale	Zdroje: město, dotace

3.2. Záměr: Králíky atraktivní pro obyvatele i návštěvníky po celý rok

3.2.1. Cíl: Komfortní celoroční relaxace v Králíkách

Krytý bazén a koupaliště v Králíkách		
<ul style="list-style-type: none">• Projekt výstavby krytého bazénu, který by rozšířil nabídku pro dlouhodobější pobyty návštěvníků města a podpořil aktivní odpočinek.• Je tu úvaha projekt propojit s rekonstrukcí koupaliště. Vše závisí na aktuálních technických možnostech stavby a podmínkách dotací.• Město očekává investici přibližně 120 – 140 mil.Kč.		
P: 2008-2009	TR: 2009 - 2011	Zdroje: město, dotace

3.2.2. Cíl: Podpora sportovního a rekreačního zázemí

Zrekonstruovaný fotbalový stadion		
<ul style="list-style-type: none">• Rekonstrukce hrací plochy fotbalového stadionu včetně vyrovnaní terénu a oplocení.• Řešení prostoru diváckého zázemí včetně stávajícího letního kina.• Město očekává v I. etapě investici přibližně 7 mil.Kč.		
P: Hotová	TR: Dle dotací	Zdroje: město, dotace
Sportovní hala u nádraží		
<ul style="list-style-type: none">• Kompletní přestavba tělocvičny u nádraží podle již zpracovaného projektu.• Město očekává investici přibližně 35 mil.Kč.		
P: Hotová	TR: Dle dotací	Zdroje: město, dotace
Vybudování doplňkové infrastruktury pro podporu turistického ruchu		
<ul style="list-style-type: none">• Pro místní i návštěvníky města a regionu chybí dostatečné zázemí (masáže, squash, sportoviště pro floorbal, badminton a podobné aktivity).• Město bude spolupracovat se soukromými investory.		
P: Průběžně	TR: Průběžně	Zdroje: město, dotace, investor

3.2.3. Cíl: Králíky - bašta vojenství

Vojenské muzeum v Králíkách s dobrým zázemím		
<ul style="list-style-type: none">• Projekt navazuje na aktivity obecně prospěšné společnosti Králický Sněžník.• Záměrem je zajistit investici do expozic a aktivit muzea, aby bylo lákavým cílem návštěvníků a fandů historie vojenství.• Počítá se přibližně s celkovou investicí 70 mil.Kč.		
P: 2008	TR: 2008 - 2010	Zdroje: město, dotace, kraj, partner
Tvrz Hůrka přístupná návštěvníkům		
<ul style="list-style-type: none">• Jedná se o zpřístupnění rozsáhlého podzemí prostřednictvím vybraného provozovatele.• Město v tomto případě nepočítá s investičními náklady		
P: 2008	TR: Trvale	Zdroje: město, dotace, partner

3.2.4. Cíl: Kvalitní turistické trasy a cyklotrasy

Kvalitní značení a mobiliář turistických tras a cyklotras		
<ul style="list-style-type: none">• Město bude usilovat o dovybavení současného mobiliáře a značení tras a cyklotras vedoucích městem a v jeho okolí.• Hodnota investice bude zjištěna studií.		
P: 2008	TR: dle dotací	Zdroje: město, dotace
Pevnostní cyklotrasa		
<ul style="list-style-type: none">• Cílem je vybudovat cyklotrasu propojující vojenské objekty regionu.• Hodnota investice bude zjištěna studií.		
P: 2008	TR: Dle dotací	Zdroje: město, dotace

3.2.2. Cíl: Obnova a podpora poutní cesty ke klášteru na Mariánském kopci

Vybavená a propagovaná poutní cesta		
<ul style="list-style-type: none">• Město využije tradice a bude podporovat poutní cestu, která láká určitou skupinu návštěvníků.• Budeme usilovat o navrácení dřevěných plastik do města.• Město předpokládá při realizaci tohoto záměru spolupráci s církví a nadacemi.		
P: Průběžně	TR: Průběžně	Zdroje: město, dotace, neziskové sub.